Digitaliseret af | Digitised by

DET KGL. BIBLIOTEK
Royal Danish Library

Forfatter(e) | Author(s):	Kohl, Aage von.; A. H. Kohl.
Titel | Title:	Klippen : Skuespil i fire Akter
Udgivet år og sted | Publication time and place:	København : Gyldendal, 1904
Fysiske størrelse | Physical extent:	160 s.

DK

Værket kan være ophavsretligt beskyttet, og så må du kun bruge PDF-filen til personlig brug. Hvis ophavsmanden er død for mere end 70 år siden, er værket fri af ophavsret (public domain), og så kan du bruge værket frit. Hvis der er flere ophavsmænd, gælder den længstlevendes dødsår. Husk altid at kreditere ophavsmanden.

UK

The work may be copyrighted in which case the PDF file may only be used for personal use. If the author died more than 70 years ago, the work becomes public domain and can then be freely used. If there are several authors, the year of death of the longest living person applies. Always remember to credit the author

DET KONGELIGE BIBLIOTEK
130022049705

A. H. KOHL

KLIPPEN

SKUESPIL I FIRE AKTER

GYLDENDALSKE BOGHANDEL
NORDISK FORLAG
KØBENHAVN OG KRISTIANIA

1904

A. H. KOHL

KLIPPEN

A. H. KOHL

KLIPPEN

SKUESPIL I FIRE AKTER

Ign. h. 2594

GYLDENDALSKE BOGHANDEL
NORDISK FORLAG
KØBENHAVN OG KRISTIANIA

1904

1000 EKSEMPLARER

LANGKJÆRS BOGTRYKKERI
KØBENHAVN

PERSONERNE

Redaktør Axel Henning
Fru Agnes Henning
Kurlæge, Dr. med. Bonnevie
Professor Arent
Skuespiller Hans Felde
Forfatterinde Frøken Merita Hanson
Grosserer Wartberg
Hans Søn, Studenten
Badegæster, Kurgæster, Tjenere etc.

(Handlingen foregaar dels ved en Kuranstalt, dels ved et nærliggende Badehotel.)

FØRSTE AKT

(Aaben Plads i Kuranstaltens Park. Tilhøjre fører brede Trappetrin op til en stor løvdækket Veranda. I Baggrunden afsluttes Pladsen med en Stenbalustrade; man ser Klipper og en Fjord i det fjærne; nogle Trækroner rager op i Højde med Balustradens Overkant.

Enkelte gamle Træer i Baggrunden og tilvenstre. Bænk fremme paa samme Side og langs Balustraden. To store Lygter foran Trappen.

Det er St. Hansaftens Dag. Ved 2-Tiden om Eftermiddagen. Solpletter over Scenen. Fjældene bagved er stærkt belyste fra venstre.)

FØRSTE SCENE

(Dr. Bonnevie og Hans Felde kommer ned fra Verandaen. De standser et Øjeblik paa det øverste Trin og tænder hver en Cigaret af Dr. Bonnevie's Fouderal; saa gaar de langsomt ned.

Hans Felde er høj og bredskuldret, smal om Hofterne, stærkt bygget. Der er en ejendommelig, svag Vuggen i hans Gang; hans smukke Ansigt, der er skægløst, er smalt, med noget haarde Træk. Han gestikulerer ofte, ganske vist med gratiøse Bevægelser, men for hyppigt.

Dr. Bonnevie er ikke saa høj. Hans Haar er mørkeblondt, sidder glat, uden Frisure; han bærer ikke Skæg. Øjnene er skarpe og levende, naar han ikke føler sig iagttaget; men sker dette, søger han at dæmpe deres Blik. Han har faa eller ingen Haandbevægelser.)

Hans Felde

(strækker si

Aa, hvor Luften herude gør godt!

Hvad? man er altid ved at kvæles derinde, hos alle de halvsyge og helsyge Mennesker! Man tør bogstavelig ikke vise, at man selv er rask!

Jeg har da altid en Følelse af, at hvis jeg viste, hvor sund og stærk jeg er — saa vilde de prøve paa at stjæle noget af selve Livet fra mig!

DR. BONNEVIE

(ler og gaar helt ned)

Naa—aa! Mig har de da ikke taget noget fra — i alle de Aar!

HANS FELDE

Jo, saagu har de saa! Men det viser sig jo ikke saadan ligestraks!

Ja, det er mig overhovedet ubegribeligt, at nogen gider være Læge! Navnlig her!

Jeg tror egentlig, at jeg nærmest hader syge Mennesker!

DR. BONNEVIE

(trækker paa Skuldrene og sætter sig hen paa Bænken til venstre)

HANS FELDE

Sig mig engang, ganske alvorligt, tror du ikke, at Lægerne egentlig gjorde deres Pligt ved at give alle de syge Mennesker en ordentlig Dosis Morfin — hvad?

DR. BONNEVIE

(drillende, undersøgende)

Aa Snak!

Maa jeg spørge dig: vilde det dog ikke være et for stort Tab for dig om Fru Henning saa ogsaa blev slaaet ihjel?

HANS FELDE

Hvad mener du med den Bemærkning? Jeg fatter aldeles ikke!

DR. BONNEVIE
(som før)

Naa—aa! Fru Henning interesserer dig vist ganske særligt?

HANS FELDE

Du kender mig tilstrækkeligt, skulde jeg tro, til at vide, at jeg hader og afskyer alle den Slags Hentydninger!

Engang for alle: der er absolut intet passeret mellem den Dame, du nævnede, og mig!

DR. BONNEVIE

Du har Ret! Det var urigtigt af mig!

HANS FELDE

Ja — Gud! for min Skyld er det saamænd ligemeget! Men, ikke sandt, man skal aldrig kolportere Rygter! Jeg ved ikke noget værre end Mandfolk, der løber om med Sladderhistorier!

DR. BONNEVIE

Selvfølgelig!

HANS FELDE
(efter en Pavse)

Naa, og dertil kommer endelig, at Fru Henning jo ikke paa nogen Maade kan regnes med til de syge!

DR. BONNEVIE

Ja, det ved jeg dog egentlig ikke!

Idetmindste i den sidste Tid er hun virkelig begyndt at skrante! Hun er bleven bleg, hun ser træt ud, hun er nervøs, har Uro over sig —

jeg ved ikke, om Du kalder dét for Symptomer paa Sundhed?

HANS FELDE

(har sat sig paa Balustraden, med Ryggen halvt mod Dr. Bonnevie; han sidder og svinger med det ene Ben og ryger tankefuldt)

Hm!

Hvad ved jeg?

DR. BONNEVIE

(skotter til ham og fortsætter i en meget ligegyldig Tone)

Det er maaske bare det, at Luften er for skarp for hende, heroppe. Jeg troer, at hun selv mener noget lignende!

HANS FELDE

(drejer sig med et Ryk)

Hvadfornoget?

DR. BONNEVIE

(tygger paa sin Cigaret og ser derefter paa Spidsen af den; endelig siger han langsomt)

Aa, hun har et Par Gange foreslaaet sin Mand, at de skulde tage et andet Sted hen! Han har fortalt mig det og spurgte, hvad jeg syntes.

(Han rejser sig op og driver langsomt frem og tilbage. Tænder sig en ny Cigaret; han ser intet Øjeblik hen paa Felde, der sidder og stirrer eftertænksomt frem for sig.)

HANS FELDE
(langsomt)

Sig mig engang, Bonnevie. Redaktøren fortalte dig altsaa, at hun havde ønsket at rejse bort — — sig mig, gjorde han Indtryk af at forstaa, hvorfor hun ønskede det?

Jeg mener, udtalte han nogen Formodning om det?

Sidste Aar blev de her jo i 3 Maaneder, har du sagt! — gav han dig en eller anden Aarsag, som kunde forklare, hvorfor hun da vil rejse saa tidligt, i Aar?

DR. BONNEVIE
(ser eftertænksom ud)

Saa vidt jeg husker, næ, det gjorde han egentlig ikke.

Men han udtalte, vistnok, sin Forbavselse over, at hun ikke befandt sig saa godt heroppe, i Aar, som i Fjor.

HANS FELDE
(smiler halvt)

„Ikke saa godt". Hm.
Naa og sagde du noget?

DR. BONNEVIE

Hvad skulde jeg sige?

HANS FELDE

Næ, for saa vidt. Men du raadede ham altsaa fra at rejse?

DR. BONNEVIE

Ja, fordi jeg er overbevist om, at han i allerhøjeste Grad trænger til at blive her endnu i adskillig Tid.

HANS FELDE

Hm.

Ja, og det er jo ogsaa din Pligt overfor Anstalten at holde paa Patienterne, naturligvis!

(Dr. Bonnevie smiler).

Hvornaar spurgte han dig om det?

DR. BONNEVIE

Aa, det er en tre fire Dage siden!

HANS FELDE

(smiler)

Jeg kan tænke det!

Men de bliver her altsaa?

DR. BONNEVIE

Det antager jeg!

(tænder sig omstændeligt en Cigaret og siger ligegyldigt)

For jeg kan næppe tro, at Wartberg ogsaa har fortalt Redaktøren, hvad han fortalte mig i Formiddags, — noget, han havde set!

HANS FELDE

(springer op)

Hvad for noget? Wartberg, siger du? Hvad er det han har fortalt dig? Hvad har han set?

men jeg synes, at det havde været din Pligt at stoppe Munden paa ham, inden han havde vovet at fortælle saameget!

Det er i højeste Grad forkert af dig, at du ikke straks sagde ham, rent ud, at han skulde holde sin Mund i!

Han maa da nok have saa megen Ære i Livet, at han ikke . . .

DR. BONNEVIE

Jo, men ser du — jeg syntes, at jeg skyldte dig at høre paa, hvad han sagde! For at kunne gøre dig opmæksom paa, hvilken Risiko Fru Henning løber ved at besøge dig saadan midt paa Dagen!

HANS FELDE

Ja, maaske — maaske var det alligevel det rigtigste.

Du har Ret! Tak fordi du tænkte paa det!

Naa, lad mig saa hellere fortælle dig Sagen rent ud som den er! Ja, du kan jo nok begribe, at da jeg ser hende træde ind til mig, i Gaar, saa tænkte jeg jo ogsaa: Gud forbarme sig, sikken en Ubesindighed!

DR. BONNEVIE

Naa, det tænkte du?

HANS FELDE

Ja, oprigtig talt, hvorfor skulde jeg genere

hende med at sige det? Det bliver jo hendes Sag, hvad hun udsætter sig for eller ikke!

Næ, men hun er jo saa uhyre . . . naiv, ellller uskyldig, om du vil! Jeg kan jo ligefrem se paa hende, alt hvad hun gaar om og længes tildøde efter — uden at hun selv aner det!

Hun er jo den personificerede Uberørthed — den der er parat til at give et Liv for at blive berørt!

Jo, jeg kender Kvinderne, Bonnevie!

DR. BONNEVIE

Tilbunds, Kære!

HANS FELDE

Altsaa, ser du, Fru Henning har ganske rigtigt besøgt mig — ikke to, men een Gang, mens hendes Mand sov til Middag. Naa, du ved jo: jeg har saamænd belejret hende længe — og hun har sku holdt sig ubegribeligt! Det skal jeg indrømme hende!

DR. BONNEVIE

Ja, det er vist et Særsyn!

HANS FELDE

(smiler)

Hvordan —?

DR. BONNEVIE

Jeg mener, du plejer vel adskilligt hurtigere at

DR. BONNEVIE

(langsomt)

Ja, jeg ved ikke, om jeg har Ret til at sige dig det. Man skal være saa umaadelig varsom med at kolportere den Slags Snak —

HANS FELDE

Aa, Visvas, du kan da nok begribe, at jeg mindst af alt har i Sinde at bringe saadan noget videre.

DR. BONNEVIE

Næ, ganske vist — men den Slags Sladderhistorier, bør et Mandfolk jo dog snarest søge at slaa ned —

HANS FELDE

(afbryder ham hurtigt)

Maa jeg spørge, hvorfra ved du, om det kun er Sladder? Lad os nu bare være fri for alt det Omsvøb, gamle Ven! Ud med det!

Hvad har han saa faaet snuset op?

DR. BONNEVIE

Ja — det er for Resten noget, der ogsaa vedrører dig.

HANS FELDE

Der kan du se! Jeg vidste det jo! Selvfølgelig er det din Pligt at fortælle mig rent ud, hvad han har sagt!

Han har altsaa luret paa os?

DR. BONNEVIE

Ja, det antager jeg. I alle Tilfælde har han set — to Gange ovenikøbet! — at Fru Henning har besøgt dig paa dit Værelse.

HANS FELDE

(springer harmfuld op)

To Gange? — Saa vover han tilmed at lyve!

DR. BONNEVIE

Sese! Ja, jeg vil tro det. Og begge Gange var han naturligvis saa betænksom, at sætte sig hen et eller andet Sted for at se efter, hvorlænge hun blev hos dig!

HANS FELDE

Den næsvise Slyngel! „Begge" Gange! Ha!

DR. BONNEVIE

Sidste Gang — det var i Gaar Middags, sagde han — havde hun aabenbart grædt! Hun havde opholdt sig en halv Timestid hos dig!

HANS FELDE

Næ, det er dog for galt! At man ikke kan være i Fred for en saadan Karl! Spion! Slyngel! Hvad Pokker kommer andre Folks Koner ham ved!

Jeg har aldrig hørt noget lignende!

(han stiller sig op foran Dr. Bonnevie)

For Resten — ja, tag mig det ikke ilde op! —

der jo Kvinderne godt nok til at vide, at man skader kun sig selv ved at gøre, hvad de beder en om.

Næ — nu er jeg sikker nok paa hende!

En hæderlig Kvindes første Skridt er altid selv at prøve paa at rejse — saa prøver hun at faa den anden til det — og det tredie Skridt er, ganske simpelt, at falde i hans Arme!

DR. BONNEVIE

Og saa er hun altsaa ikke hæderlig mere?

HANS FELDE

Haha! Nej, saa er hun ikke . . . (pludselig alvorlig) Hvad mener du med det?

DR. BONNEVIE

Hvad jeg mener? Jo, efter hvad du selv siger her, er det altsaa dig, der gør en Kvinde, som du selv kalder hæderlig, til en uhæderlig!

HANS FELDE

Kæreste Ven, du er næsten kostelig i din naive Borgerlighed! Ser du, vi Kunstnere har nu engang den samme Forret som Bierne: vi spørger ikke, hvem den Blomst tilhører, hvor vi suger den Honning, der er et saa uskattèrligt Næringsmiddel for Menneskene! — —

Naa, men som sagt, saa vidt er det jo ikke kommet med Fru Henning!

Men vi har jo ogsaa Tiden for os!

Og jeg ved ikke noget skønnere end saadan, lidt efter lidt, at se Kærlighedens Sol bryde frem igennem Skyerne!

Se dens gyldne Skær glide frem!

DR. BONNEVIE

Du har Ret, fuldt Sollys kan ogsaa, undertiden, være generende klart!

(Kort Pavse, hvorunder HANS FELDE gaar omkring med et fornøjet Ansigt; DR. BONNEVIE sidder og stirrer tungt frem for sig. Hans Mund er bleven træt. Saa smiler han et Øjeblik).

DR. BONNEVIE

(søgende Ordene)

Du lod mig ikke tale ud før —

HANS FELDE

(vender sig med et Ryk)

Hvad? Jeg var langt borte herfra, i gyldne Drømme, min Ven!

Undskyld, jeg hørte ikke hvad du sagde! —

Hvad mere vilde du da have sagt?

DR. BONNEVIE

Jo, jeg fortalte dig jo, at jeg absolut havde raadet Redaktøren til at blive et Par Maaneder endnu —

HANS FELDE

Ja, ja — men hvad da?

kunne kaste Modstanden overende? Frøken Hanson var da ikke en Uge om at falde i dine Arme!

HANS FELDE

Maa jeg bede dig, ikke at kompromittere Frøken Hanson ved en saadan Omtale!

DR. BONNEVIE

Men Herregud, Felde, det er jo da en ganske offentlig Hemmelighed, at du og Frøkenen — —

HANS FELDE

Tak, det er mig ganske ligegyldigt! Det er mine Principper som Mand af Ære imod, at du overhovedet omtaler den Slags diskrete Sager!

Og for Resten ved i alle Tilfælde Fru Henning ikke noget om Frøkenen og mig. Og jeg ønsker heller ikke, at hun skal faa det at vide; det vilde være skammeligt mod Frøken Hanson, ganske simpelt!

DR. BONNEVIE

Du har Ret! Og det vilde jo maaske ogsaa genere dig i Fruens Øjne.

HANS FELDE

Ja, maaske ogsaa det! Altsaa endnu en Grund til ikke at omtale Sagen!

Naa, men altsaa, som jeg var i Færd med at fortælle dig: Fru Henning har besøgt mig! For

saa vidt har Wartberg Ret! Men der er, ikke desmindre, intetsomhelst foregaaet mellem hende og mig!

DR. BONNEVIE

Maa jeg spørge, hvad i al Verden vilde hun da hos dig?

HANS FELDE

Ja, hun vilde — kort sagt, hun bad mig om at rejse. Hun selv kunde ikke, sagde hun!

DR. BONNEVIE

Naa! Og du —?

HANS FELDE

Jeg? ja jeg sagde jo selvfølgelig, at jeg kunde heller ikke! Jeg havde bundet mig, sagde jeg! Jeg kunde ikke rejse herfra, ikke paa nogen Maade!

Saa var det, at hun græd og tiggede og . . . . kort sagt, hun anvendte alle Kvindernes sædvanlige Midler!

DR. BONNEVIE

Men du var altsaa standhaftig!

HANS FELDE

Selvfølgelig!

Vi Kunstnere, der maa lære saa meget af Livet, netop fordi vi selv skal skabe Liv — vi ken-

HANS FELDE

(skarpt)

Som altid elskværdig, Frøken Forfatter!

DR. BONNEVIE

Hahaha!

MERITA HANSON

(gaar helt ned paa Scenen; HANS FELDE staar i Baggrunden; DR. BONNEVIE stadig paa Bænken)

Ja, De har nu en utrolig Evne til at dase, Dr. Bonnevie!

Gud vide, hvad Mændene fik bestilt, hvis de ikke havde os til at sætte lidt Fart paa dem!

DR. BONNEVIE

Ikke andet end godt, tror jeg!

MERITA HANSON

De rare!

(henne i Baggrunden)

Hør, ved De hvad jeg synes, Felde —: De skulde tage og følge mig ned til Badehotellet! Vi skal alligevel spise om en halv Timestid!

Gør det?!

(Hun ser bønligt paa ham).

HANS FELDE

(vrisser tavst)

Næ, ved De hvad, kæreste Frøken, nu sidder jeg jo lige her og taler med Dr. Bonnevie — saa

HANS FELDE

(ser fremfor sig, lidt, med et fortrædeligt Ansigt; saa glider der et Smil over hans Træk og han nikker frem for sig)

Godt! Jeg tager Handsken op!

Han skal ikke undgaa sin Skæbne, alligevel!

Haha! saa han vil . . . „føje sin Hustru"! Haha!

(Vender sig pludselig med et Ryk om imod Dr. Bonnevie).

Vi har jo St. Hans Aften i Dag!

Og Fest!

(Han løfter Armene).

Godt, min Ven, jeg lover dig, det skal blive en Midsommerfest i Dag!

ANDEN SCENE

(De forrige; Frøken MERITA HANSON. Hun er høj og slank; i Cycledragt: meget vide, mørke Benklæder, der gaar lidt nedenfor Knæene, sorte Traadstrømper, lysere Støvler; en tætsiddende Jaket. Hendes Ansigt er livfuldt og intelligent; Næsefligene bevæger hun ofte stærkt — til Tider ses det, at hun gør det med Vilje. Dragten klæder hendes Slankhed godt, og man kan mærke paa hendes Gang og paa de Stillinger, hun indtager naar hun sidder, at hun er sig dette bevidst. Hun kommer fra Kuranstalten under HANS FELDES sidste Ord).

MERITA HANSON

Næ, hvor De sidder og ser magelig ud, Doktor!

Og Herr Skuespilleren staar og svømmer rundt i gyldne Drømme, om den næste store Rolle, han skal have.

DR. BONNEVIE

Hahaha!

siger dig Felde: saadan som jeg holder af dig, saa vil jeg ikke slippe dig! Ligegyldigt for hvem, hører du!

(Der skelnes Stemmer ude til venstre).

HANS FELDE

(meget højt)

Hahaha! Ja, jeg tror virkelig, at De har Ret, Frøken Hanson!

Men; naa — jeg staar her og snakker! De maa endelig ikke paa nogen Maade lade Dem opholde af mig!

FJERDE SCENE

(De forrige. REDAKTØR HENNING bliver kørt ind fra Baggrunden tilvenstre i sin Rullestol, af FRUEN.

REDAKTØREN har et smalt, blegt Ansigt; mørke Ringe under de store, noget trætte Øjne; hans rødblonde Overskæg er naturligt strøget bort fra Munden, ikke krøllet.

Den højre Arm, der er lam, ses ikke, da Redaktørens lette Støvfrakke mangler højre Ærme.

Naar han taler, og mest naar han smiler, er hans hele Ansigtsudtryk meget mildt.

Han bærer Guldlorgnetter.

FRUEN er nogenledes høj; slank og smidigt bygget. Hun bærer ikke Korset; er ganske enkelt, lyst klædt. Hendes Haar er sat op paa en baade smagfuldt ejendommelig og — man kan næsten sige — tækkelig Façon. Ansigtet har kloge og smukke Træk, det er noget blegt; Øjnene ligger blide og dybe bag lange, mørke Øjenvipper; hendes Læber er stærkt røde. Der er over hendes Væsen en kendelig Uro; naar hun tror sig ubemærket, er hendes Ansigt som hult af Usikkerhed og Angst.

Hendes Øjne søger ofte mod HANS FELDE og dvæler der, indtil hun, som med et Ryk vender Blikket fra ham og lader det forpint hvile paa REDAKTØREN. Naar han ser paa hende, tager hun forsigtigt sine Øjne til sig.)

HANS FELDE

(nikker skødesløst til ham og hilser derefter dybt paa FRUEN, der, som uvilkaarligt, stopper midt paa Scenen)

Fruen som sædvanligt opofrende!

Hvorfor lod De dog ikke mig, mens vi sad derinde!

Den tunge Stol, igennem det svære Grus i Gangene!

FRUEN

(let)

Aa tak! Jeg er saamænd saa vant til Stolen her, saa jeg mærker den slet ikke.

HANS FELDE

Deres Hustru er den personificerede Godhed, Herr Redaktør!

REDAKTØREN

(nikker glad)

De har Ret, Herr Felde! Jeg ved sandt at sige ikke, hvordan jeg skulde have naaet det allermindste, hvis jeg ikke havde faaet min Hustru, kort efter at jeg var bleven syg!

MERITA HANSON

Ja, Herr Redaktør! Vi Kvinder! Det er altid os, der maa ofre os; og Mændene belønner os med at sige: hvad skulde jeg have gjort, hvis jeg ikke havde hende!

HANS FELDE

Aa ja, maaske, Frøken Hanson!

(Til Fruen)

Men er da ikke netop dét, det store i Livet:

MERITA HANSON

Eller hans Kone? Næ, der er saamænd ikke! Men jeg skulde jo tale med dig, og saa maatte jeg have Doktoren bort!

HANS FELDE

(ser overrasket paa hende)

Hahaha! Det er altsaa ligefrem Lyv, det Hele! Ja, ingen kan dog lyve som Kvinder!

MERITA HANSON

Er det saa underligt?
En Kvinde, der holder af, maa jo altid lyve!

HANS FELDE

Hahaha — han bliver rasende, naar han opdager det!

MERITA HANSON

(nærmere til ham)

Hvad saa! Lad ham gøre hvad han vil! Hvad bryder jeg mig om andre Mennesker, naar det gælder dig!

(helt hen til ham; pludseligt)

Hans, sig mig dog, hvad er der i Vejen med dig i alle de sidste Dage! Du ser ikke til den Side, hvor jeg er!

HANS FELDE

Tys! Lad dog være med at tale saa højrøstet!

MERITA HANSON
(kaster sig lidenskabeligt ind til ham)

Aa, Hans!

HANS FELDE
(river sig vredt løs)

Lad dog være! Her lige midt foran Trappen! Du ved ikke, om der ikke staar en eller anden herindenfor, og kan høre hvert eneste Ord du siger!

MERITA HANSON
(holder hans Haand og kysser den; dæmpet)

Hvad saa, hvad saa! Tror du jeg bryder mig om dét! Lad dem høre hvad de vil!

HANS FELDE
(gaar bort fra hende)

Ja tak! Det er nu ikke min Mening!

MERITA HANSON
(bedrøvet)

Hans! Hvor er dog alle dine Kærtegn henne? Hvor kan du nænne at være saadan imod mig!

HANS FELDE

Du trætter mig! Evig og altid skal du hænge over mig, fordre af mig! . . . Ja, jeg er træt! Ingen kan vel kommandere sig selv!

MERITA HANSON
(pludselig haardt)

Ikke det? Men saa læg Mærke til, hvad jeg

denne Kvindens Evne til at ofre alt for den, hun vælger sig!

MERITA HANSON
(hoster)

Oh!

HANS FELDE

Jeg synes, der maa være saadan en Tryghed for en Kvinde i at vide, at naar hun ofrer alt — alt og alle — for den Mand, hun elsker — saa handler hun stort og smukt!

FRUEN
(ser op et Øjeblik)

MERITA HANSON

Det er i alle Tilfælde en overmaade praktisk Moral at præke — d. v. s. for Manden!

REDAKTØREN
(til Merita Hanson)

Praktisk? Som De vil! Mig forekommer den nærmest uhyggelig!

FRUEN

Men hvorfor dog det?

REDAKTØREN
(ser forbavset paa hende)

Hvorfor, kæreste Ven!? Hvor kan du tro paa,

at et Samliv, at Samlykke kan bygges paa Ofre fra den ene Part?

Det synes jeg, at vi to saa ofte har talt om — og forstaaet begge to!

HANS FELDE
(skarpt, men søgende at sløjfe)

Undskyld, at jeg siger det, Herr Redaktør! De udfordrer virkelig selv til det! Men jeg synes dog minsandten, at netop Deres Ægteskab i allerhøjeste Grad er bygget paa . . .

REDAKTØREN
(bryder ham af, stadig til Fruen)

Samlivet maa jo bygges paa den bestemte Forstaaelse af, at netop dét er den bedste, ja maaske den eneste Vej til Udvikling for dem begge to! Ikke sandt, min Ven?

HANS FELDE
(halvhøjt)

Haha! Ja! Dèt lyder jo adskillig kønnere!

REDAKTØREN
(som før)

Du har jo dog sammen med mig forstaaet, at Offer kun er en lyrisk, en løgnagtig Omskrivning for Køb og Salg, for en Handel!

MERITA HANSON

Hvad siger De? er et Offer en Handel?

REDAKTØREN

Hverken mere eller mindre, Ja! Varen, der sælges er Offeret — og Prisen for den er enten ganske simpelt en materiel, en kødelig —

eller ogsaa, om jeg saa maa sige, Martyrmedaillen for ædel Daad, med Tilladelse til at bære samme!

HANS FELDE

(ubehersket, meget skarpt)

Hahaha, ja ved De hvad: dét kalder jeg praktisk!

Eller uhyggeligt, som Redaktøren selv sagde før!

FEMTE SCENE

(de forrige; PROFESSOR ARENT, DR. BONNEVIE ind fra venstre)

DR. BONNEVIE

Naa, kære Redaktør! Her er De!

Maa jeg præsentere: Professor Arent! Lige kommen til Badehotellet!

(nævner de tilstedeværende efter Tur rundt i Kredsen. Der hilses almindeligt).

PROFESSOR ARENT

(straks efter)

Hvad for noget! Redaktør Henning?

Det glæder mig overordentlig at gøre Deres Bekendtskab!

REDAKTØREN

Tak — jeg kan sige: ganske i lige Maade, Herr Professor!

PROFESSOR ARENT

Jeg har allerede længe ønsket at træffe Dem! Deres Navn er jo, jeg kan godt sige, paa alles Læber ogsaa her i Landet!

(ser rundt)

Men — Undskyld! Jeg bryder midt ind i en Samtale!

REDAKTØREN

Næ slet ikke!

Eller rettere sagt: tværtimod!

Tilgiv min Ligefremhed: men vil De ikke sætte Dem ned, Herr Professor, her paa Bænken og snakke lidt med os!

De forstaar, naar man ikke selv kan gaa til dem, man gærne vil tale med, saa hager man sig i alle Tilfælde fast, naar de kommer indenfor Rækkevidde!

FRUEN

Nu skal jeg flytte mit Sytøj!

PROFESSOR ARENT

Paa ingen Maade, Frue! Jeg faar rigelig Plads her ved Siden af!

REDAKTØREN

Jeg er virkelig saa glad ved at lære Dem personlig at kende. Det er ikke længere siden end i Gaar, at jeg havde den Fornøjelse at læse en udmærket rosende Anmeldelse af Deres Bog om „Kunstens Formaal"!

PROFESSOR ARENT

(smiler)

Hvis De engang gør mig den Glæde at læse den lille Afhandling, saa vil De se at hele dens Indhold er kun en videre Udformning af Deres Ideer med Deres Tidsskrift „Litteraturhæftet"!

(Han har trukket en Havestol frem, slaaet Støvet let af den og nu sætter han sig ned og veksler et Par Høflighedsfraser med Fruen, hvis Opmærksomhed imidlertid synlig er rettet imod HANS FELDE, MERITA HANSON og DR. BONNEVIE. Derefter trækker PROFESSOR ARENT en sammenlagt Avis frem af Lommen, bøjer sig henimod Redaktøren og taler livligt, halvhøjt med ham. Samtidig)

DR. BONNEVIE

(gaar henimod Merita Hanson)

Hør nu engang, Frøken Hanson!

MERITA HANSON

(spøgende ulykkelig)

Bebe — om Forladelse!

DR. BONNEVIE

(smilende)

Ja — jeg kan saa inderlig godt forstaa, at De føler Dem noget skyldbetynget! At fortælle mig

saadan en Røverhistorie om at Redaktøren vil tale med mig!

MERITA HANSON

Ja, Gud, tænk Dem: lige da De var gaaet, huskede jeg paa . . .

HANS FELDE

. . . at det hele var en liden Spøg! Bare for at forstyrre dig i din Magelighed som du laa og pralede saa ækelt med!

DR. BONNEVIE

Hahaha!

MERITA HANSON

(lægger sin Haand paa Hans Feldes Arm)

Ja, De ved jo nok, Dr. Bonnevie, at for en Mand med Feldes Rastløshed er det haardt at skulle se en anden være saa lad!

Han der selv altid har . . . et eller andet han arbejder paa!

DR. BONNEVIE

Javist!

FRUEN

(rejser sig og gaar henimod dem, nølende, som søgende et Paaskud til at blande sig i Samtalen. De andre tier stille og hun siger — idet hun hakker nervøst i Ordene, fordi hun selv føler, at hendes Replik ikke er hende naturlig — henvendt til Doktor Bonnevie men med Øjnene slaaet ned)

De skænder da ikke paa Frøken Hanson, Herr Doktor?

Saa maa vi to nok holde sammen, Frøken!

MERITA HANSON

Gud! Jeg holder altid med Mændene!

DR. BONNEVIE

Naa, Frue . . glæder De Dem til Festen i Aften?

MERITA HANSON

Hvor det maa være trist for Dem, ikke at kunne danse engang med Deres Mand! . . .

De maa virkelig se at faa Herr Felde til at danse med Dem, i Stedet for — han danser ubeskrivelig godt!

DR. BONNEVIE

Ja, det synes De nok!

MERITA HANSON

Hahaha! Ja, jeg dansede slet ikke med andre end ham, sidst!

HANS FELDE

(irriteret)

Nej, De dansede meget lidt den Aften, tror jeg!

(der bliver en kort Pavse, hvorunder man hører Professor ARENT hæve sin Stemme. Saa nærmer de sig til Redaktørens Stol)

PROFESSOR ARENT

Maa jeg saa blot faa Lov til at stille et eneste Spørgsmaal endnu til Dem?

REDAKTØREN

Inderlig gærne!

PROFESSOR ARENT

Og uden at De tager mig min Paagaaenhed ilde op!

Det har nemlig brændt mig i lang Tid: hvor kan det være muligt, at De i sin Tid har haft Mod til at starte et Tidsskrift paa en saa ideel Basis som „Litteraturhæftet"?

REDAKTØREN

(smiler)

Mod!? Naa, jeg maa oprigtig tilstaa, at det er ikke egentlig faldet mig ind at der hørte Mod til det!

PROFESSOR ARENT

Jo, jeg forsikrer Dem for, dengang Deres Tidsskrift begyndte at komme, for et Par Aar siden —

saa tænkte jeg virkelig, da jeg saa' de første Hæfter, hvor De talte saa frit og stærkt og fordømmende baade om vort Publikum og om den Kunst de søger —

jeg tænkte: det gaar aldrig godt!

REDAKTØREN

(smiler glad)

— og saa gik det alligevel!

PROFESSOR ARENT

Javist! Men, ærlig talt, det er jo da ogsaa næsten et Vidunder, at vores nordiske Publikum — dette rare, magelige, forlystelsessyge Publikum — at det virkelig har forstaaet, hvad Værdi der ligger i Deres Ide!

Bogstavelig et Vidunder!

REDAKTØREN

(smiler)

Nu er det Dem, Herr Professor, der gaar ud fra en ideel Basis!

(alvorligt)

Jeg selv er, desværre, overbevist om at Publikums Interesse for mit Tidsskrift — i det mindste foreløbig! — kun er Nyfigenhed! Eller, om jeg saa maa sige, forudbevilliget Skadefrohed! —

Men, paa den anden Side, mit Haab er jo, at selv den Følelse efterhaanden skal skabe en virkelig Fremgang.

PROFESSOR ARENT

Ja, jeg synes allerede, at der er en Art Fremskridt at mærke hos de andre Blade! De begynder dog saa smaat at anvende Deres Maalestok, naar de skal bedømme et eller andet nyt Værk!

Jeg tror virkelig, at De har al mulig Grund til at haabe det bedste!

(man hører en Gonggong i Nærheden)

DR. BONNEVIE

The!

FRUEN

(gaar hen til Stolen; hastigt, som lettet)

Saa er det vel bedst, at jeg kører dig op!?

REDAKTØREN

Ja tak, min Ven, hvis du vil det!

Farvel Herr Professor! Ja, jeg haaber da, at ogsaa De kommer til vores lille Fest her, i Aften? Hvis De da ikke er for træt efter Rejsen?

PROFESSOR ARENT

Tak! Ja, Dr. Bonnevie har været saa elskværdig at omtale det for mig!

Det er mig kært saa snart igen at faa Lejlighed til at tale med Dem!

REDAKTØREN

(slaar ud med venstre Haand, muntert)

I lige Maade! I lige Maade!

Paa Gensyn!

Farvel, Frøken Hanson! Farvel, mine Herrer!

DR. BONNEVIE OG MERITA HANSON

Paa Gensyn, paa Gensyn!

(FRUEN kører Redaktøren ud til venstre. HANS FELDE har stillet sig, saa at hendes Blik maa falde paa ham; deres Øjne mødes, og hun drejer et kort Øjeblik Hovedet om efter ham for at kunne beholde hans Blik i sit, mens han hilser dybt paa hende)

SJETTE SCENE

HANS FELDE
(trækker Vejret dybt)

Aah! Han virker aldeles som en Isklump paa mig!

DR. BONNEVIE

Skal vi sætte os ned et Øjeblik, her i Skyggen; det er jo umenneskeligt varmt!

(Professor ARENT og Dr. BONNEVIE sætter sig til venstre. HANS FELDE paa Balustraden; MERITA HANSON staar oppe paa et af Trinene, støttet til Verandaens Rækværk, saaledes at hendes hele Legeme staar som en slank, spændt Bue)

DR. BONNEVIE
(efter en kort Pavse)

Naa, Professor Arent! Saa traf De altsaa Redaktør Henning med samt hans lærde Hustru!

PROFESSOR ARENT

Lærde?

MERITA HANSON

Gud! Ved De ikke det? Jeg troede, at Fru Henning var mindst ligesaa berømt som Redaktøren!

Fortæl, Dr. Bonnevie! Jeg ser jo, hvordan De sidder og brænder af Lyst til det!
(igen til Professor Arent)

Doktoren er nemlig vores Historiograf, om jeg saa maa sige. Han har gjort sig det til Spe-

cialitet at kunne fortælle en Menneskeskæbne i højst tyve Ord!

PROFESSOR ARENT
(smilende)

Naa, De holder saa meget af at fortælle, Dr. Bonnevie?

MERITA HANSON

Det siger jeg Dem jo, Professor!
(Til Dr. Bonnevie)
Naa, lad os saa høre! De skal ikke genere Dem, fordi baade Felde og jeg har hørt det engang før, eller to! Jeg skal nok lytte efter alligevel: der skal nemlig være en ædel og ulykkeligt elskende Kvinde i min næste Bog!

HANS FELDE
(høster skarpt)

PROFESSOR ARENT
(misbilligende)

Naa, Dr. Bonnevie? Lad os saa høre?

DR. BONNEVIE
(tænder sig en Cigaret)

Siden De nøder mig saa haardt, allesammen!

— —

De maa altsaa vide, Herr Professor, at Redaktør Henning er i Slutningen af 40'erne og hans Hustru er 29.

Hendes Far var Embedsmand; baade han og hendes Mor døde, da hun kun var en 17 Aar gammel. Og de efterlod hende ingenting —

MERITA HANSON

(spøgende, barnagtigt mundrapt, som læsende op)

— undtagen Mindet om en lykkelig Barndom, og det dermed følgende rene Barnesind!

HANS FELDE

(hoster skarpt)

Hm!

(Han rejser sig op og driver langsomt rundt, idet han benytter Lejligheden til at sende Merita Hanson et vredt Øjekast)

DR. BONNEVIE

Hun stod ganske uden Slægt og Venner, som hun vilde henvende sig til, og saa fik hun Plads som Sygeplejerske paa et af Hospitalerne i København! Og der præsterede hun dèt utrolige, samtidig med det mest energiske og opofrende Arbejde, at give sig i Lag med at læse til den medicinske Prøve!

Hun brugte al sin Fritid, hver Øre, hun kunde undvære, til denne Læsning — og gik rask fremad med det!

Indtil der saa, et Par Aar efter, kom en Tid, hvor hun maatte bryde af! Redaktør Henning blev nemlig indlagt til en meget alvorlig, indre Operation — og hun blev ansat hos ham! Hun maatte være Dag og Nat om ham — og endnu

værre om muligt blev det, da det skete — som det saa ofte indtræffer ved saadanne store, indre Undersøgelser — at Patienten blev lam!

PROFESSOR ARENT

Naa — det er derfra, at Redaktøren —

DR. BONNEVIE

Ja, og det var saa uheldigt som vel muligt: hele den højre Halvdel af Legemet; den han har allermest Brug for!

PROFESSOR ARENT

Javist — ja — naa og . . .

DR. BONNEVIE

Hun plejede ham, som sagt! Og en af mine Kolleger, som dengang var Overlæge derinde, har fortalt mig, at det ene og alene skyldtes hendes overmenneskelige Udholdenhed, at han kom sig saa vidt tilsidst!

Og da han var bleven saa rask, at han kunde udskrives — det havde varet en fire, fem Maaneder dengang — saa kunde han ikke undvære hende mere!

Hun var ogsaa kommen til at holde af ham — — og saa blev hun hans Hustru et Par Maaneder senere, skønt han jo, paa Grund af sin Lamhed —

HANS FELDE

. . . skammeligt har fordømt hende til at være Hustru uden Ægtemand!

MERITA HANSON

(skarpt)

Hahaha! Ædle unge Mand!

PROFESSOR ARENT

(vender sig med et synlig misbilligende Ansigtsudtryk mod Dr. Bonnevie)

Hvorlænge har de mon været gift nu?

DR. BONNEVIE

Saavidt jeg husker er det saadan noget som syv Aar!

Men hun har jo maattet fortsætte sit Arbejde! Redaktøren har nemlig slet ingen Formue!

Hvordan hun har naaet det, begriber jeg ikke: men samtidig med at hun hver Dag arbejder 4—5 Timer, efter Diktat af Manden — saa har hun selv faaet saa meget bestilt, at hun for to Aar siden blev cand. med.

PROFESSOR ARENT

Det var overmaade godt gjort!

Og de holder stadig af hinanden?

DR. BONNEVIE

(nikker)

Jeg tager ikke i Betænkning at kalde dem de to bedste og værdifuldeste Mennesker, jeg kender!

MERITA HANSON

Der hører De, Felde!

Vi to kan være stolte af at høre til de samme Køn som de!

PROFESSOR ARENT

Naa! — — Tak skal De have for Deres Historie, Dr. Bonnevie. Det er lykkeligt at høre denslags Levnedsløb!

Men jeg maa nok hellere se at komme ned til mine Kufferter! Og jeg skulde da ogsaa gærne se mig lidt om her i Egnen!

DR. BONNEVIE

Saa maa De først og fremmest op paa Faldklippen!

MERITA HANSON

Valfartssted! Romantisk Historie! Gysen og Hjertebanken: Moral: Leg ikke med Ilden!

Værsgod, Doktor — fortæl igen!

PROFESSOR ARENT

Det var da et underligt Navn . . . . Faldklippen?

Er der mon nogensinde faldet nogen ned derfra — eller . . .

DR. BONNEVIE

Jo der er! Og Historien er følgende!

For et halvt hundrede Aar siden var der her paa Egnen en stor Jordejer, der var rasende skinsyg paa sin Kone. Og med Rette, viste det sig!

Naa, saa inviterede han Konen og hendes Ven ud paa en Tur, og kørte dem op paa denne Klippe, her ude ved Kysten. Op ad en lang, ganske jævn Landevej — De kan se en Stump af den, der henne!

Men paa Nedturen sagde han at nu vilde han prøve at køre en anden Vej! ad en smal Fodsti, der gaar næsten lodret ned, fra Klippen og til Stranden, ved Badehotellet!

PROFESSOR ARENT

Naa — og —

DR. BONNEVIE

Ja — saa fik man fat i dem, nogle Dage senere.

Vandet skyllede dem op!

PROFESSOR ARENT

Alle tre?

DR. BONNEVIE

Ja, naturligvis! Saadan som han havde villet det, Ægtemanden!

MERITA HANSON

Ja, det er det jeg siger: Moral: Man skal

vogte sig for Ægtemænd! — — Gør mig nu den Tjeneste, Professor, at notere hvor mange Gange De faar denne her Historie at høre! Alle fortæller den — til alle!

Det regnes for bonton her paa Egnen, at kunne høre den ti Gange om Dagen — og se højtidelig ud hver Gang!

PROFESSOR ARENT

(smilende)

Tak, saa ved jeg tilstrækkeligt!
Paa Gensyn, altsaa!

(Gaar hen til venstre, stopper op et Øjeblik og spørger)

Dette er vel den nærmeste Vej?

DR. BONNEVIE

Ja, bare følge Stien!

SYVENDE SCENE

MERITA HANSON

Han keder mig, den Professor!
Og nogle Ansigter han sendte mig!
— — Sig mig, kommer alle Kurgæsterne med i Aften?

DR. BONNEVIE

Ja, naturligvis! Alle Mand!
Med Grosserer Wartberg i Spidsen!

HANS FELDE

(der igen har siddet henne paa Balustraden, rejser sig langsomt)

Naa! Og nu tror jeg, at jeg gaar lige op til Wartberg et Øjeblik: Festkomiteen maa lægge sidste Haand paa Værket!

MERITA HANSON

(hastigt)

Saa venter jeg hernede sammen med Doktoren til De kommer tilbage, saa kan vi to følges ad ned til Middagen paa Hotellet!

HANS FELDE

Ja, hvis dette her ikke trækker for længe ud! Jeg ved virkelig ikke, hvor lang Tid det kan vare!

Farvel!

(Op ad Verandaen og ud til højre).

OTTENDE SCENE

DR. BONNEVIE

Ejej — hvor De disponerer rart ugenert over mig!

MERITA HANSON

Aa! Hvad saa!

Kom her, saa skal De faa en Cigaret at trøste Dem med!

DR. BONNEVIE

Tak!

(De tænder begge. MERITA HANSON gaar derefter hen og sætter sig paa et af Verandatrinene. DR. BONNEVIE sætter sig et Øjeblik paa Bænken ligeoverfor, saa rejser han sig og gaar hen og stiller sig tæt foran hende, betragtende hende med et halvt Smil paa Ansigtet. Hun ser spørgende op paa ham).

DR. BONNEVIE

De er et mærkeligt Menneske, Frøken Hanson!

MERITA HANSON

De er et underligt Menneske, Dr. Bonnevie!

DR. BONNEVIE

Det siger De! Og De mener det ogsaa!
Men ved De selv, hvorfor De mener det?

MERITA HANSON

(ler)

Det er vel fordi De holder af at fortælle Deres . . . Menneskehistorier!

DR. BONNEVIE

(smiler ogsaa)

Nej, tværtimod!

De mener, at jeg er underlig, fordi jeg er saa rar — ikke til at fortælle, men at fortælle til!

Og jeg ved ogsaa, at De har noget, De vil fortælle mig nu!

MERITA HANSON
(ler)

Ja, jeg tror virkelig De har Ret!

De er ualmindelig hyggelig at fortælle noget — for De hører saa dejlig ligegyldigt efter!

DR. BONNEVIE

Ja, den Kunst kan nemlig alle kedelige Folk! Derfor er de ogsaa de morsomste at være sammen med!

MERITA HANSON

Ja, det er næsten som om man talte med sig selv!

DR. BONNEVIE
(læner sig mageligt)

Lad mig saa høre om Dem og Felde!

MERITA HANSON
(ler)

Naa, ja, — naturligvis ved De det!

For Resten bryder jeg mig egentlig slet ikke om at lægge Skjul paa Sagen! Mindst af alt overfor Dem!

DR. BONNEVIE
(alvorligt)

Ganske ærligt, Frøken Hanson — jeg siger det altsaa ikke i nogen Maade for at krænke Dem! — men sig mig en Gang, er det egentlig

ikke et ejendommeligt Valg, for Dem, at vælge Felde?

MERITA HANSON

Aa, jeg ved ikke!

Jeg tror at vi (smiler) begavede Kvinder vil helst af alt have dumme Mænd!

Naa, ganske ærligt: vi Mennesker søger jo heller ikke Aandsevner hos dem vi holder af!

DR. BONNEVIE

Nej, det siger De! Med Deres rabelaiske Ligefremhed!

MERITA HANSON

Og ser De, med os Forfatterinder gælder dét nu ganske særligt!

Ikke sandt, De ved jo ligesaa godt som jeg, at den Opdragelse og de Kundskaber vi Kvinder faar, den duer ikke det bitterste, naar vi skal til at skrive! Derfor kan det hverken blive Ideer eller Tanker vi skriver om!

Og selv Følelserne! — dem maa vi først have en eller anden Mand til at lære os! Helst en, der er rigtig stærk og dum!

Og Mændene er jo eengang saadan, at de ikke vil lære os noget, uden at de faar noget for det!

Derfor glider vi Forfatterinder altid — mere

eller mindre jævnt og stilfærdigt! — fra den ene Mand til den anden!

DR. BONNEVIE

For at lære!

MERITA HANSON

(ler)

Ja — i Begyndelsen!

Og De ved nok, at naar en Kvinde først een Gang er bleven mishandlet af en Mand, saa helmer hun ikke, førend hun igen har fundet sig een, der kan mishandle hende videre!

DR. BONNEVIE

Jaja — det kan jo være, i saa Tilfælde, at Deres Valg ikke er saa uheldigt!

MERITA HANSON

(ler tvungent)

Der ser De!

Men hør nu engang — nu har jeg været aabenhjærtig overfor Dem: sig mig nu en Ting, noget som De maa vide bedre Besked om, end jeg!

DR. BONNEVIE

Et medicinsk Spørgsmaal, aabenbart!

MERITA HANSON

Aa Snak, Doktor! Vær nu ærlig, svar nu op-

rigtigt: tror De ikke, at der foregaar noget imellem Felde og Fru Henning?

DR. BONNEVIE
(drejer langsomt Hovedet om imod hende)

Foregaar?

MERITA HANSON

Ja, ja — foregaar! Jeg mener —

DR. BONNEVIE

Jo—o: en lille, begyndende Faible fra Fruens Side — maaske mere end lille — fordi det er hendes første!

MERITA HANSON
(ser op paa ham)

Tak!

DR. BONNEVIE
(stirrer stift paa hende og smiler)

. . . men hun vil bekæmpe den til det yderste, af samme Aarsag!
Og fra . . . hans . . .

MERITA HANSON

Naa — og fra hans?

DR. BONNEVIE

. . fra hans —: selvfølgelig ingenting!

MERITA HANSON

Hahaha!

DR. BONNEVIE

Hvad ler De af?

MERITA HANSON

Næ, ved De hvad! De maa da være komplet stokblind — eller ogsaa spiller De Komedie for mig . . .

DR. BONNEVIE

Det kan jeg aldeles ikke indse!

Men De har vist ikke forstaaet mig rigtigt: naar jeg siger, at der er ingenting fra Feldes Side . . .

MERITA HANSON

. . saa mener De maaske det modsatte?

DR. BONNEVIE

Næ, men jeg mener, at der er . . . som sædvanligt ingenting!

Og hvor der ingenting er, der har selv Kejserinden tabt sin Ret!

MERITA HANSON

(ser uforstaaende paa ham et Øjeblik. Saa giver det et Ryk i hende — men straks efter trækker hun Vejret lettere og smiler tvungent)

Godt! De har maaske Ret!

Men — hvad saa! Det er mig jo egentlig ogsaa ganske ligegyldigt, om der er noget i ham eller ej! Det er jo bare ham, jeg bryder mig om!

Gør De mig saa den Fornøjelse at følge mig et Stykke ned ad Fjorden til —

DR. BONNEVIE

(ser med en pludselig Drejning af Hovedet paa hende)

Jeg troede, De vilde vente paa Felde?

MERITA HANSON

(tager hans Arm og ler haardt)

De troede! Ja, det troede jeg ogsaa! Men nu viser det sig altsaa, at jeg har ventet paa . . . ingenting!

(idet de gaar ud til venstre)

Men lad mig alligevel sige Dem det, for første og sidste Gang: De skal aldrig tro paa, hvad en Kvinde tror — om sig selv!

Tæppet

(hurtigt ned)

ANDEN AKT

(Dekorationen som i 1 Akt. Guirlander af Gran, smykkede med Flag, fra Verandaen og til Træerne rundt paa Scenen; brogede kinesiske Lygter. Begfakler paa Balustraden i Baggrunden. Ved 9 Tiden om Aftenen; St. Hans Aften. Skumring, hvori Lygterne dog ses tydeligt.

MERITA HANSON, GROSSERER og STUDENT WARTBERG, DR. BONNEVIE ses forrest tilhøjre iblandt talrige Damer og Herrer — fra Kuranstalten og Badehotellet — der siddende eller staaende fylder Scenen.

Paa Bænken i Forgrunden sidder FRU HENNING. HANS FELDE staar paa det øverste Trin af Verandatrappen.

Alle ser op mod ham.)

FØRSTE SCENE

HANS FELDE

(er i lang sort, flagrende Frakke; han har et sort Silkeslips, som han har bundet á la Byron, hvem han i det hele taget søger at ligne i sin Dragt.

Han taler med stærke Bevægelser og omhyggeligt moduleret Stemme)

Ja, som jeg siger Dem: denne Dag er den sidste Rest af en Tid, hvor Menneskene levede Livet!

I denne Nat vil Sommerens lyse Himmelhvælving smile mildt og lunt ned til alle de tusende Blus —

de tusende Baal, der blanke og skælvende som forelskede Kvindeøjne tænder deres livsstraalende Lys!

Denne Nat er Livets Nat! Den er Kærlighedens, Sommersol-Elskovens Nat!

Stjærnedansenes Nat!

Og derfor vil jeg bede Dem alle — bede Dem fra Kvinden, fra Kærligheden, fra Livet om at lade Mindet om det blanke St. Hans Blus blive derinde i Deres Hjærter!

Om at lade dets Skær alle Dage og alle Nætter lyse fra Deres Sind —

lade det glimte vemodig-mildt, elskovs-hedt, som Sommernattens Hvælving i Nat!

Velkommen alle, velkommen — i Livets eneste Nat af Aarets 365!

(Bifald, Bravoraab og Haandklap, mens han stiger ned. Publikum spreder sig rundt i Haven; tilbage paa Scenen bliver STUDENT WARTBERG, DR. BONNEVIE, MERITA HANSON foruden HANS FELDE).

ANDEN SCENE

STUDENTEN

(trykker Feldes Haand varmt)

Tak for Deres dejlige Tale, Herr Felde!

HANS FELDE

(smiler overbærende)

DR. BONNEVIE

(smiler)

Hm! Ja! Det er naturligvis Vand paa de unge Mænds Mølle, dette med at leve Livet, i „Sommersol-elskov!"

Vi Læger ved bare, hvor skidt det betaler sig!

STUDENTEN

Aa, hvad ved Lægerne!

DR. BONNEVIE

Mere end De, unge Mand!

For Resten, Felde, maa dog ogsaa jeg indrømme dig, at baade din Tanke og dens Udtryk var overmaade „smukke"!

HANS FELDE

Næ virkelig!? maa jeg takke!

DR. BONNEVIE

Ja! Har jeg nu ikke Ret, naar jeg siger: I Lyrikere ved nok, hvordan Publikum vil have det!

HANS FELDE

(irriteret)

Sese!

DR. BONNEVIE

(nikker)

Nemlig dygtig med Beviser for Folks Pligt til at gøre dét, som de allerede i Forvejen har Lysten til!

STUDENTEN

Aa, hvor De kan ødelægge alting!

HANS FELDE
(vender sig bort)

DR. BONNEVIE
(ser smilende efter ham — til Studenten)

Saa gaa, unge Ven, hvis jeg ødelægger noget for Dem! Men allerhelst gaa rundt med mig og se paa Festen!

Jeg kan mærke paa Felde, at han maa have lidt Fred!

(De gaar)

TREDIE SCENE

MERITA HANSON
(der har holdt sig i Baggrunden)

Hans, lad ogsaa mig takke dig, rigtig inderligt!

HANS FELDE
(meget irriteret)

Hvad mener Du med den Uforskammethed!

MERITA HANSON
(gør en forskrækket afværgende Haandbevægelse).

HANS FELDE

Ja, det manglede jo endnu bare, at ogsaa du tillod dig at være ironisk overfor mig! Tror du, jeg har glemt, at det er dig, der har skrevet dette her . . . Vrøvl?

MERITA HANSON

Aa Hans, hvor kan du dog tro saa stygt om mig!

Nej, men du: da jeg havde skrevet den Tale, saa syntes jeg selv, at den lød saa unaturlig, saa tom —

og det jeg takker dig for, det er at du gjorde den saa sand, saa stærk, saa smuk!

HANS FELDE

Aa ja, maaske!

For Resten synes jeg nu ogsaa selv, at den lykkedes mig ret godt!

Sig mig, lagde du Mærke til, hvad Publikum ellers sagde?

Jeg mener, hvad syntes Folk om det?

MERITA HANSON

(smiler)

Aa, du store Cæsar bliver du da aldrig tilfreds!

HANS FELDE

Naa, du skulde ellers mindst af alle sige, at jeg plejer at bryde mig om, hvad Folk mener —

For Resten har jeg slet ikke Tid til at staa her og snakke.

Men, á propos, hvad tror du, at Redaktør Henning sagde om min Tale. Jeg vil da haabe, den var ham en ordentlig Torn i Øjet!?

MERITA HANSON

Han var her slet ikke!

HANS FELDE

Hvad for noget, var de her slet ikke?

MERITA HANSON

De? Aajo, hans Kone var her!

HANS FELDE

(stryger et tilfreds Smil bort med sin Haand)

Naa ja, naturligvis!
Naturligvis kom han ikke, naar jeg skulde tale!

MERITA HANSON

(griber hans Haand)

Aa, Hans, du ved ikke —: mens du stod og talte! Aa, om du selv havde kunnet staa hernede, tæt ind ved Siden af mig og holdt mig fast ind til dig og høre paa alle de stærke Ord!

HANS FELDE

(ler smigret, mildt).

MERITA HANSON

(ligesom gjort dristigere, knuger hans Haand lidenskabeligt til sit Bryst; bønligt)

Hans! Vil du love mig — bare en eneste lille Ting! Lov mig at lade være med at danse med nogen i Aften — ikke med andre end mig —

(hastigt, halvhøjt)

giv mig Lov til at komme til dig i Aften!

HANS FELDE

(højst ærgerlig, river sin Haand til sig)

Aa, lad mig dog være i Fred! Jeg kender heller ikke et eneste Menneske, der saadan altid forlanger Løfter, som du! Evig og altid: Lov mig det og lov mig det!

(mildere)

Saa, ja! Du, lad os nu hellere skilles! Det gaar ikke an, at man ser os snakke saa længe sammen!

MERITA HANSON

Aa, kæreste Ven!

HANS FELDE

Det er sandt! Jeg maa virkelig bede dig, en anden Gang at lade være med at lægge Breve ind paa mit Værelse! Særlig med din store, tydelige Haandskrift udenpaa!

Ellers Tak for det Vers, der laa til mig i Eftermiddag — det om den hedenske Nat, det var rigtig kønt!

Men jeg kan ikke tillade dig denslags en anden Gang! Det er altfor kompromitterende for dig!

(Man hører Samtale til venstre).

Der kommer nogen!

Farvel! jeg har travlt!

(Ud til højre)

FJERDE SCENE

(MERITA HANSON staar lidt, tavs, med et forpint Udtryk i Øjnene — saa gaar hun langsomt ud i Baggrunden til venstre. Samtidig kommer WARTBERG, DR. BONNEVIE og en HERRE ind fra Forgrunden til venstre).

WARTBERG

(lille og med sort, spidst Fuldskæg)

Ok, som jeg siger Dem, Doktor! Det er jo ikke mig alene, der har set det! Alle taler om det! Ikke en Mors Sjæl kan undgaa at lægge Mærke til det!

Det er en Skandau af Rang!

HERREN

Et trist Syn! Sørgeligt! Med en saa begavet Mand, som hun har!

DR. BONNEVIE

(til Wartberg)

Aa, nu overdriver De!

WARTBERG

Overdriver? Gudvelsigne Dem! Skal jeg fortælle Dem noget?

DR. BONNEVIE

Lad mig høre!

WARTBERG

Skal jeg fortælle Dem, hvad min Kone sagde

til mig, den første Dag vi var hernede! Læg Mærke til det: den allerførste Dag!

Om Aftenen, da vi gaar i Seng — min Kone og jeg — saa siger hun —

allerbedst som jeg staar og vikler mit Flonelsmavebind af — et hun har købt til mig i Paris — da hun var nede og se Coquelin — hun gav 40 francs for en Billet!

Alexander, siger hun: jeg kalder det ukysk!

DR. BONNEVIE

Hahaha!

HERREN

Hahaha!

WARTBERG

Hahaha!

Ja, ja — saadan ser Kvindfolk!

Min Kone siger ogsaa selv: hun kan lige paa Stedet se det, naar der blot er den allerubetydeligste Smule af den Slags!

DR. BONNEVIE

Hahaha! Ja, Kvinder er ofte meget skarpsynede!

WARTBERG

Netop! Ja!

Altsaa hun siger: Alexander, siger hun, dette her er ukysk!

Jeg spørger hende jo, hvad hun mener!

Hvad jeg mener, siger hun, jeg mener naturligvis de Øjne, som Redaktørens Kone sidder og ser paa Felde med, naar hun tror, man ikke passer paa hende!

HERREN

Akkurat! Ja!

WARTBERG

Absolut! Kæreste!

Jeg siger bare: en Skandau af Rang!

HERREN

Utvivlsomt! Det er ganske ubegribeligt! Med en saadan begavet . . .

(Der høres høj Tale fra venstre)

FEMTE SCENE

(De forrige; PROFESSOR ARENT kommer kørende ind med REDAKTØREN; FRUEN gaar ved Siden af).

FRUEN

Det er virkelig altfor megen Elskværdighed, Herr Professor!

PROFESSOR ARENT

Aa, ved De hvad, Frue! For en Mand er det saamænd ingenting at trække den lette Stol!

Hvor vil De være, Herr Redaktør?

REDAKTØREN

Tak, hvis De vilde være saa elskværdig at skubbe Stolen hen ved Bænken! Der hvor vi sad i Formiddag!

Jeg er saa vant til at sidde her!

Saa kan De jo — hvis De vil gøre os den Fornøjelse! — anbringe Dem paa Bænken!

PROFESSOR ARENT

Tak, det vil jeg meget gærne!

Men maa jeg hellere tage en Stol — det falder mig saa vanskeligt at tale, naar jeg ikke har Dem ligeoverfor mig!

(FRUEN sætter sig paa Bænken; PROFESSOR ARENT tager en Stol og sætter sig med Ryggen halvt ud mod Publikum. DR. BONNEVIE, WARTBERG og HERREN nærmer sig).

DR. BONNEVIE

(til Redaktøren)

Jeg saa Dem ikke før hernede, da Felde holdt Velkomsttalen. Men De var her maaske heller ikke?

REDAKTØREN

Nej, jeg kommer først nu. Direkte fra mit Værelse. Min Hustru siger mig, at han talte kønt.

Kønt og klogt — var det ikke saadan du sagde, Agnes?

FRUEN

Jo, vistnok! Saavidt jeg husker!

PROFESSOR ARENT

Sese! Herr Felde er ogsaa Forfatter, eller Digter, Taler?

Jeg har forresten, tilfældigvis, aldrig haft Lejlighed til at se ham paa Scenen!

REDAKTØREN

Saa? Han har dog, om jeg husker rigtigt . . .

PROFESSOR ARENT

Ja, jeg ved det! Han har engang været paa Tourné her i Landet!

REDAKTØREN

Og gjorde vist ogsaa megen Lykke!

PROFESSOR ARENT

Naa? Jeg opholdt mig nu dengang i Tyskland. Men jeg erindrer nu, at jeg læste om ham i Aviserne! Han blev rost i meget stærke Udtryk!

REDAKTØREN

Ja, det bliver han jo ogsaa hjemme!
Han har betydeligt Temperament!

PROFESSOR ARENT

Jeg vil tro det!

WARTBERG

Han er — min Kone har set Coquelin, men hun siger selv, at Herr Felde er en meget betydelig Skuespiller!

Det var første Gang hun var i Paris!

Hun maatte give 40 Francs for en Billet!

(man hører — svagt — Musik ude til venstre)

FRUEN

Kan du huske, vi saa ham engang ifjor?

REDAKTØREN

Ja, vi var egentlig ikke saa begejstrede?

FRUEN

Nej — Næ!

Jeg tror nok, det var den Aften, jeg havde saadan en Hovedpine!

Bladene roste ham netop saa meget i den Rolle.

DR. BONNEVIE

(hastigt)

Musikken er allerede begyndt!

Maa jeg ikke bede Fruen være saa god at skænke mig en Dans!

FRUEN

Tak! Tak, nej! Jeg har ikke danset i saamange Aar!

DR. BONNEVIE

Jeg sandelig heller ikke, kære Frue! — men i Aften synes jeg at vi skal være glade!

REDAKTØREN

(mildt)

Jo, min sandten skal du danse, kæreste Ven! Om lidt kommer jeg ogsaa hen og ser paa det!

Gaa nu og gør vores kære Doktor den Fornøjelse! Han har nok fortjent det af os begge to!

WARTBERG

Ja, saa tør jeg maaske gøre mig Haab om ogsaa at faa en Dans i Aften, Frue?

FRUEN

(nikker idet hun føres ud af DR. BONNEVIE. WARTBERG og HERREN følger med ud til venstre i Baggrunden)

SJETTE SCENE

REDAKTØREN

(efter en kort Pavse)

Det er en underlig Mand, denne Dr. Bonnevie!

PROFESSOR ARENT

Saa? Jeg kender ham jo saa lidt?

REDAKTØREN

Der er blandt andet det mærkelige ved ham, at Fæhovederne med rette regner ham til deres Ligemænd —

og de begavede ligesaadan!

PROFESSOR ARENT

Saa? Hvordan?

REDAKTØREN

Han har i høj Grad den sjældne — og for en Læge uvurderlige — Evne, altid at kunne stille sig paa samme Standpunkt som den han taler med!

PROFESSOR ARENT

Jeg synes, det lader til, at han og Skuespiller Felde staar særdeles venskabeligt?

REDAKTØREN

Ja—a! Jeg tror nu ikke, at Doktoren mener det saa meget alvorligt med det Venskab — men forresten, vi har jo været hernede en Maanedstid og bogstavelig talt altid været sammen med Doktoren og Felde.

De to er egentlig de eneste vi taler med!

PROFESSOR ARENT

Saa—aa? Tænk, paa mig har det nærmest gjort Indtryk af, at De tværtimod . . . .

REDAKTØREN

Ja—a; baade ja og nej! Sagen er den, at oprigtigt talt kan jeg nu paa Forhaand ikke lide den Type Mennesker, som Felde hører til!

PROFESSOR ARENT

Den lyriske Kraft-Type?!

REDAKTØREN

Netop! Ja! Denne uhyre aabenhjærtige Egoisme!

Naa — og endelig synes jeg at have mærket paa min Hustru, i den sidste Tid, at hun ikke egentlig sætter Pris paa hans Selskab!

PROFESSOR ARENT

(med et uendelig kort Sideblik paa Redaktøren)

Naa! Næ, selvfølgelig . . .

REDAKTØREN

Saa det passer mig jo meget godt! For Resten forekom det mig ogsaa i Førstningen, at der — maaske — var en Smule — Flirt, kan jeg sige — mellem ham og . . .

PROFESSOR ARENT

. . Frøken Hanson! Ja, jeg tror jeg har mærket det!

REDAKTØREN

Og ikke sandt — naar et Menneske har et saadant Ry som Don Juan paa sig, som Felde har, saa betyder det virkelig, at han efterhaanden er bleven tom for det meste af sit Indhold!

PROFESSOR ARENT

Haha!

REDAKTØREN

Derfor er det mig saa behageligt — som jeg sagde før — at mærke, at min Hustru heller ikke synes om ham!

PROFESSOR ARENT

Nej, næ — selvfølgelig!

REDAKTØREN

Vores Smag gaar jo — vi har været gifte i snart 7 Aar — i mangt og meget i samme Retning!

PROFESSOR ARENT

Ja, det er jo saa naturligt!

(let)

Maa jeg spørge, bliver De længe heroppe endnu?

REDAKTØREN

Aa, jeg ved ikke rigtig!

PROFESSOR ARENT
(endnu lettere)
De trænger maaske til en lang Hvile?

REDAKTØREN
Det gør jeg ganske vist nok — men for saa vidt kunde jeg vel nok finde en ligesaa styrkende Luft et andetsteds!

SYVENDE SCENE

(De forrige; FRUEN og DR. BONNEVIE)

DR. BONNEVIE
(bukker og lader Fruen sætte sig)
Tak, kære Frue!

REDAKTØREN
Naa, min Ven — havde du saa vel glemt at danse!

DR. BONNEVIE
Ok nej! Tværtimod!

REDAKTØREN
(ser glad paa hende)
Det vil jeg tro!
(Til Dr. Bonnevie)
Jeg er virkelig saa sjælden lykkelig, at min Hustru har store Fortrin baade i den ene og den anden Henseende!
(Til Professor Arent)

Ja, jeg tør sige, at det er min Hustru, der har lært mig at tro paa, at naar en Kvinde har baade Hjærne og Hjærte, saa er der ingen Grænser for hvor langt hun kan naa!

OTTENDE SCENE

(De forrige; HANS FELDE hurtigt ind fra venstre).

DR. BONNEVIE
(da han faar Øje paa Felde)

Ja, jeg forsikrer Dem virkelig: jeg mærkede slet ikke at det er saamange Aar siden, at jeg har danset!

Deres Hustru danser saa glimrende!

HANS FELDE

Har Fruen gjort Doktoren saa lykkelig at danse med ham?

Tør jeg saa ikke bede Dem gøre ogsaa mig den Glæde!

FRUEN
(hurtigt)

Tak!

Skønt — jeg har lige nu danset! Jeg — jeg er heller ikke sikker paa, at jeg taaler det saa godt!

HANS FELDE
(ser stift paa Redaktøren og smiler)

DR. BONNEVIE

Kæreste Frue — lad mig forsikre Dem om, at De kan udmærket godt taale at danse! Rent ud sagt, jeg tror netop at den stærke Bevægelse vil være Dem meget gavnlig!

Naa! Redaktør! Læg Deres Mening i Vægtskaalen!

REDAKTØREN

Jeg tror Doktoren har Ret! Gaa ind og dans min Ven! Jeg skal jo da ogsaa have Lov til at se dig danse!

(HANS FELDE byder FRUEN Armen, de gaar).

NIENDE SCENE

DR. BONNEVIE

Det klæder Deres Hustru overmaade godt at danse, Redaktør Henning!

Skal vi gaa en Gang rundt i Haven — og saa hen at se paa Dansen bagefter?

Lad Deres Hustru ikke finde Dem straks — saa bliver det lettere for hende at danse igen!

REDAKTØREN

Ja, skal vi det?

PROFESSOR ARENT

Med største Fornøjelse!

Lad mig tage Vognen!

REDAKTØREN

Tak skal De have!

DR. BONNEVIE

Denne Vej! Lad nu mig føre an!

(PROFESSOR ARENT kører REDAKTØREN ud til venstre efter DR. BONNEVIE).

TIENDE SCENE

(Scenen er et Øjeblik tom, saa kommer flere Tjenere fra Verandaen, bærende store Bakker med Forfriskninger. Gæster strømmer dem i Møde. Et Minut eller to er der livlig Løben frem og tilbage. Højrøstet Latter og Passiaren. Saa bliver Scenen tom.

Kort efter kommer STUDENTEN ind fra venstre med MERITA HANSON under Armen. De gaar hen til Balustraden og ser ud.)

MERITA HANSON

(læner sig med Ryggen mod Balustraden)

Næ, kæreste Student Wartberg! De har nu alligevel taget fejl! Jeg ved nok, at Mændene i Reglen er saa taabelige at tro, at fordi en begavet Kvinde er friere i sit Væsen end andre, saa er hun altid parat til at falde i Armene paa hvemsomhelst!

Men det er ganske forkert!

STUDENTEN

Jamen, Frøken . . . .

MERITA HANSON

Jeg siger: det er ganske forkert: tværtimod er vi netop endnu mere kræsne end de andre! Fordi

vi nemlig bedre forstaar at vælge! Og bagefter forstaar vi ogsaa bedre at opnaa hvad vi vil, hos dem vi har valgt!

STUDENTEN

Jamen, Frøken . . .

MERITA HANSON

Næ, De kan slet ikke komme med Undskyldninger! De har slet ingen!

Men jeg skal være ædelmodig nok til at give Dem en Lejlighed til at sone Deres Brøde! Og samtidig skaffe Dem selv en Fornøjelse!

STUDENTEN

Jeg er parat! Jeg er lutter Øre!

MERITA HANSON

Sig mig saa: hvorfor er det aldrig faldet Dem ind at gøre Kur til Fru Henning?

STUDENTEN

Hende? næ hør!

MERITA HANSON

Jeg vil dog blot sige Dem, at hun har flere Gange spurgt mig — flere Gange sagt, at hun syntes, at De . . .! Ja, jeg kan naturligvis ikke gentage hendes Ord — for det var jo i al Fortrolighed, at hun sagde det! Men De forstaar nok!

STUDENTEN

Javel, javel! Har hun virkelig?

MERITA HANSON

Ja, som jeg siger Dem!

Jeg har, bogstavelig talt, ærgret mig mange Gange paa Deres Vegne, over at De ikke gjorde Stormkur dèr!

STUDENTEN

Ja, javel! Ja, tænk — jeg har jo ogsaa selv mærket at hun —

men ikke sandt, de snakker jo allesammen om hende og Felde?

MERITA HANSON

(ler)

Jamen, kæreste lille Ven! Hvad skal hun da gribe til, naar De ikke saa meget som ser til hende? Tænk paa det svagelige Mandfolk hun er gift med!

Og, oprigtig talt, De vil da ikke sammenligne Felde med Dem?

STUDENTEN

Naa-aa!

MERITA HANSON

Ganske alvorligt: begynd med det samme, endnu i Aften! Bliv utrættelig ved med at inkli-

nere for hende, lad ikke andre komme til, vær Ridder, vær . . .

De danser jo glimrende!

STUDENTEN

Ja — det maa man kunne, nutildags, hvis man overhovedet vil klare sig!

MERITA HANSON

Naturligvis!

Fruen sætter jo ogsaa overordentlig Pris paa at danse!

STUDENTEN

Ja, jeg tror virkelig der er noget i det De siger!

MERITA HANSON

Og saa soner De Deres Brøde imod mig ved at vise at De sætter Pris paa mit Raad, der dog udelukkende har Deres eget Bedste til Formaal!

STUDENTEN

De har Ret! Tak for Deres Godhed!

MERITA HANSON

Kom lad os gaa ind og se, hvor hun er henne?

(Begge ud til venstre i Baggrunden).

ELVTE SCENE

(Scenen er tom et ganske kort Øjeblik. Derefter kommer FRUEN og HANS FELDE fra Forgrunden til venstre. Han har hende under Armen, men hun drager sin Arm til sig da de kommer helt frem. Saa siger straks efter)

FRUEN

Hvor er min Mand dog henne? Han var her jo lige før —

HANS FELDE

(griber hende i Armen)

Deres . . . „Mand"?!

FRUEN

(vil ikke høre)

Var han inde paa Dansepladsen? Jeg synes slet ikke jeg saa' ham! Jeg tænkte ikke paa . . . at han kunde være der.

HANS FELDE

(stærkere end før)

Deres Mand, siger De?

Hvor er det muligt, at ikke Deres Samvittighed skriger op i Dem, naar De vover at kalde ham Deres Mand!

Han der aldrig et eneste Sekund har været —

FRUEN

Ti stille, Felde — hører De!

De maa ikke tale saadan! Jeg maa ikke høre paa Dem, naar De taler saadan om ham. Jeg vil ikke!

HANS FELDE

De maa ikke, siger De?

Det er Deres Pligt at høre, hvad jeg siger! Saa sandt som det først er Kærligheden, der gør os til Mennesker i Ordets fulde Forstand — saasandt har han aldrig vist Dem Kærlighed!

FRUEN

Jeg kan ikke lade Dem tale, som De gør! . . . Ti nu stille, sig ikke mere!

Aa, vidste jeg dog blot, hvor jeg skulde søge efter ham!

HANS FELDE

(der har draget hende nærmere og nærmere ind til sig)

Her er saa stille — — Musikken har taget alle Jordens Lyde ind i sig — Agnes, Agnes, hører De, hvor alting hvisker til Dem, at jeg elsker Dem —

FRUEN

(vil rive sig løs)

Felde! Nej — jeg maa gaa, jeg vil gaa, slip mig!

HANS FELDE

(knuger hende med et pludseligt Ryk ind til sig)

Nej, De slipper ikke fra mig! Jeg har jo Ret til at holde Dem fast! Kærlighedens ubrydelige Ret!

FRUEN
(strider imod)

Felde!

HANS FELDE

Nej — nej, for første Gang i alle de lange, lange Uger har jeg Dem her hos mig, alene, hos mig!

Aa, Agnes, kæreste, kæreste Ven — saa megen Lykke det var for mig at danse med Dem, at føle Dem hos mig, mærke hvor Deres Hjærte bankede mod mit, hvor det lyttede til Raabene fra mit Hjærte —

FRUEN

Nej, nej, det er ikke sandt —
Aa, hvad har De dog gjort!
(hun snor sig ud af hans Arme, hulkende, og vil løbe bort)

HANS FELDE

(griber hende som i et Spring, knuger hende voldsomt ind til sig og bedækker hendes Ansigt med Kys. Hun søger at kæmpe imod, men tilsidst besvarer hun Kyssene)

HANS FELDE
(jublende)

Agnes, Agnes! Aa, saa er det sandt hvad jeg følte før, derinde, ved Dansen, da jeg tog dig i mine Arme! Jeg mærkede hvordan Livet med eet brød frem i dig, følte Blodet i dig blive ungt og stærkt med eet — —

Agnes, min elskede, min elskede, Kærlighedens Ret!

TOLVTE SCENE

(de to staar stadig tæt sammen fremme i Forgrunden; PROFESSOR ARENT kommer kørende ind med REDAKTØREN fra venstre i Baggrunden. FRUEN og HANS FELDE ser dem ikke.

Men straks da Stolen kommer helt frem fra Kulissen, faar PROFESSOR ARENT og REDAKTØREN Øje paa dem. REDAKTØREN lægger sin venstre Haand paa PROFESSORENS Arm og betyder ham, at han skal standse)

HANS FELDE

(ømt, mildt)

Kom, Agnes — saa gaar vi ind igen og danser! Danser vores Lykke hjem!

FRUEN

(smiler op til ham)

(ud til venstre tæt sammen)

TRETTENDE SCENE

REDAKTØREN

(drager Vejret dybt og hørligt)

Kære Professor, vil De — vil De gøre mig den Tjeneste at køre mig . . .

(brister ud)

Aa, kære!

PROFESSOR ARENT

(varmt, trykker hans Haand)

Ja, lad os sætte os henne ved Bænken!

(de sætter sig ned)

REDAKTØREN

Ikke sandt, De vil ikke synes at det er un-

derligt, om jeg allerede nu føler Dem som en saa god Ven, at jeg taler rent ud med Dem!

PROFESSOR ARENT

Kære Redaktør Henning, De kan være ganske overbevist om —

REDAKTØREN

Tak —

PROFESSOR ARENT

Maa jeg saa ikke ogsaa nok have Lov til at give Dem et — Raad, eller hvad De vil kalde det —: De sagde jo selv før, at De ikke absolut behøvede at blive her —
saa synes jeg —

REDAKTØREN

— at jeg skulde rejse bort?
Ja, jeg sidder selv og tænker paa det!
Men, alligevel, hør nu engang —

PROFESSOR ARENT

Jeg synes dog —

REDAKTØREN

Ja, De har Ret! Men hør nu!
Kan De huske hvad jeg sagde Dem før? (smiler)

Mens min Hustru hørte paa det, endog —: at hun havde lært mig at tro paa —

PROFESSOR ARENT

Ja, javel, jeg husker det!

REDAKTØREN

Lad mig blot gentage det, lad mig prænte mig det ind!: hun har virkelig lært mig at tro paa, at der findes Kvinder der har baade det gode Hjærte og den kloge Hjærne, og at de kan naa uendelig langt frem imod Idealet! Længere end vi Mænd! Kan De huske det!

PROFESSOR ARENT

(nikker)

REDAKTØREN

Men nu har jeg forstaaet mere end det: det Offer som ingen Lykke kan bygges paa, det har jeg alligevel taget imod fra hende!

PROFESSOR ARENT

Jeg forstaar ikke —

REDAKTØREN

Nej, for De er ikke Læge! Jeg vil sige Dem, at min Lamhed er saa fuldstændig, at den er — den har —

PROFESSOR ARENT
(trykker hans Haand)

Kære!

REDAKTØREN

Forstaar De: det er at friste det gode i en Kvinde at forlange det Offer!

Hør nu engang —: vi har været gift i snart syv Aar, hendes bedste Aar — hun er kun 29!

Og jeg har ikke førend nu i dette Øjeblik begrebet —

PROFESSOR ARENT

Nej, men —

REDAKTØREN

Hør mig ud: jeg har først nu indset, at denne Fristelse maatte hun leve igennem, inden hun for Livets fulde Alvor kunde blive min!

Saadan som ogsaa jeg selv, da jeg var ung, har maattet leve det igennem!

PROFESSOR ARENT

Jeg forstaar, De mener at —

REDAKTØREN

Ja, jeg mener, at denne Sansernes Opvaagnen vil lære min Hustru at kunne blive hos mig — men hvor har jeg dog før kunnet forlange, at

hun skulde forsage det, som hun ikke selv kendte —

og som hun altsaa ikke vidste, kun gør os smaa, naar dét alene binder Mennesker sammen!

PROFESSOR ARENT

Ja, jo — De har Ret!

Men — ja, bliv nu ikke bitter, kæreste Ven — men er det ikke at tro for meget!?

Rejs dog hellere, som De selv talte om før!

REDAKTØREN

(ryster paa Hovedet)

Nej! Hun skal prøve Fristelsen ud! Og hun skal frivilligt komme til mig igen!

(pludselig stærkt)

Og jeg ved at hun gør det! Jeg ved at hun en skønne Dag kommer til mig igen!

PROFESSOR ARENT

(revet med)

— uden at det saa vil være et Offer for hende!

REDAKTØREN

Ja, ja! Jeg ved, at hun kommer til mig igen — fristet — prøvet — og sejrende til Slut!

Forstaaende og vidende kommer hun til mig igen!

PROFESSOR ARENT

De er en stærk Mand, Redaktør Henning!

REDAKTØREN

Jeg har lært at tro urokkeligt paa, at vi Mennesker har en usvigelig Pligt til at føre hinanden frem!

Og at vi kan det!

Tæppet
(hurtigt ned)

TREDIE AKT

(Kuranstaltens Læseværelse. En stor, lys Sal med Sofaer, magelige Lænestole og mange Smaaborde, alt af hvidlakeret Spanskrør. I Midten et stort, ovalt Bord med mange Aviser, Tidsskrifter o. l.

Fløjdør midt i Baggrunden til Korridor. Tilvenstre Dør til Billardværelset — svære Portiérer herfor. Tilhøjre Vinduer og mellem dem en bred Fløjdør ud til Verandaen.

Næste Dag, Kl. ca. $9^1/_2$ Formiddag.)

FØRSTE SCENE

(HANS FELDE driver op og ned, rygende en Cigaret; nu og da standser han og ser adspredt gennem Verandaen ud i Haven.

EN TJENER gaar og ordner Aviser etc.)

HANS FELDE

(efter en Pavse)

Sig mig en Gang, Tjener — hvad er Klokken blevet?

Bestemt!

TJENEREN

Den er otte Minutter over $9^1/_2$, Herr!

(Pavse)

HANS FELDE

Jeg synes, at Gæsterne plejer at komme tidligere herned, saadan ved 9-Tiden?

TJENEREN

(ser flygtigt paa ham, stryger diskret et Smil bort)

Naa-aah! Det er saa forskelligt!

Men Redaktøren og Fruen plejer ganske vist at være her noget tidligere end i Dag!

HANS FELDE

Naa!

TJENEREN

Men nu kom de jo allesammen saa sent til Ro i Aftes!

Alle Gæsterne sover endnu!

HANS FELDE

Javel! Ja!

TJENEREN

Men hvis maaske Herr Skuespilleren vilde tage Plads saalænge — saa kunde jeg jo gaa op og melde Herren deroppe hos Redaktøren?

HANS FELDE

(kort)

Næ Tak!

Jeg kan ligesaa godt vente her. Det varer vel ikke saa længe mere!

TJENEREN

Vel!

Her ligger Aviserne, der er komne i Dag!

HANS FELDE

Tak, tak! Det er brillant!

ANDEN SCENE

(TJENEREN gaar. HANS FELDE driver stadig om. Efter en kort Pavse kommer MERITA HANSON. Hun er i en nogenlunde kort Kjole, der sidder stramt om Hofterne; den lader hver Linie i hende træde frem. En lille Hue af samme Farve og Stof som Kjolen.)

MERITA HANSON

Aa nej! Hvor morsomt et Træf!

(trækker sine Hansker af)

Havde jeg vidst, du skulde herop, saa vilde jeg virkelig have givet dig Lov til at følges med mig!

HANS FELDE

Tak for Deres Elskværdighed, Frøken Hanson!

MERITA HANSON

Jeg synes, du ser saa umaadelig højtidelig ud? Er der noget man skal gratulere dig til? eller — var et Par kondolerende Ord mere paa deres Plads?

HANS FELDE

De er over al Maade satirisk begavet, Frøken Hanson!

MERITA HANSON

Man siger det! Men jeg vidste ikke af, at du allerede havde forstaaet det!

HANS FELDE
(trækker paa Skuldrene og tager sig en Avis)

MERITA HANSON

Du er virkelig saa højtidelig som en ung Brud, Morgenen før —

HANS FELDE
(farer op)

Maa jeg saa være fri!

Eller er det maaske din Mening at ville gøre Skandale!?

(træder nærmere til hende)

For saa vil jeg bare sige dig: tag dig i Vare!

Jeg er ikke god at komme for nær, hvis man søger at stille sig i Vejen for mig!

Tag dig i Agt!

(han løfter Haanden formanende mod hende).

MERITA HANSON
(kaster sig i en Lænestol, slaar det ene Ben over det andet og vipper med Foden)

Kæreste Hans, jeg har allerede tidligere, mange Gange, paa en mild Maade, dadlet din Hang til det folkekomedieagtige!

Lov mig nu at passe paa for Fremtiden!

HANS FELDE
(løfter Haanden)

Tag dig i Agt, siger jeg dig!

MERITA HANSON

Hør nu engang efter, min Ven — og husk, hvad jeg siger!

Væn dig af med at true! For det første er det, som sagt, folkekomediemæssigt —

for det andet er det slet ikke mere anvendeligt i det gode Selskab —

for det tredje er det jo dog upraktisk paa den Maade i Forvejen at avertere sine . . . . Venner om at man vil dem tillivs —

og for det fjerde maa du forstaa, at Trusler er aldeles spildte paa mig! Du har jo Gudskelov — som du aabenbart plejer! — allerede forlængst været saa betænksom at ødelægge den Smule gode Rygte, som jeg havde tilbage inden jeg kom hertil!

Saa i saa Henseende er jeg altsaa slet ikke bange mere — og rent legemligt — (smiler)

Hvis du overhovedet vil true — gem saa dine Trusler til dem, der virkelig har noget at tabe!

det være sig en Mand — eller et Helgenindery!

HANS FELDE

(der har staaet og søgt at se overlegen ud, med Ryggen lænet til et Bord, smiler høfligst)

Har Frøkenen nu talt ud, maaske?

MERITA HANSON

Aa ja! man faar hurtigt talt ud med dig!

(smiler)

For du ved jo nok selv, at naar du ikke netop bruger din Mund til at kysse med — saa formaar den ikke ret længe at fængsle nogen!

Men for ikke at glemme Hovedsagen: ved du om Fru Henning er hjemme?

Skønt, naturligvis: det maa hun jo være, siden du antichambrerer her!

HANS FELDE

Og hvad vedkommer det saa Dem, om Fru Henning er hjemme?

MERITA HANSON

Aa, en hel Del, min bedste Ven!

Jeg har en lille Smule at tale med hende om!

HANS FELDE

Du? Haha!

Undskyld, men alene Tanken forekommer mig saa kostelig!

MERITA HANSON

Jeg var sikker paa den vilde det!

Det er for Resten bare en lille, rørende Historie! Af den Art, som jeg kan tænke mig vil falde i hendes Solstraalesmag!

HANS FELDE

(studser)

Hvad mener du med det?

MERITA HANSON

Det skal jeg saamænd gærne sige dig!

Jeg vil fortælle hende en lille Historie om en ung, uskyldig Kvinde —

HANS FELDE

Ah, jeg forstaar —: for Eksempel, en som dig!

MERITA HANSON

Netop! mig selv! Den Rolle forstaar jeg ganske godt at spille — siger man om mig!

Altsaa om en ung, uskyldig Kvinde, der rejser til et Badested og dèr bliver forlokket af en bundfordærvet, hyklerisk Mand — smuk, men ond! En Djævel, kort sagt!

Ja, du kender jo Typen fra Folkekomedierne!

HANS FELDE

Hahaha! Ja, ved Gud! Jeg tigger og beder dig om at fortælle hende den Historie!

For Himlens Skyld! (griber sin Hat) Gør det! Jeg viger straks Pladsen for dig!

MERITA HANSON

(studser, ser spændt paa ham)

Hvad mener du?

HANS FELDE

Kæreste! Kender du virkelig ikke dit eget Køn bedre end som saa? Begriber du da ikke,

at i samme Øjeblik, som hun hører den Historie, saa slipper hun mig aldrig!

Saa maa hun, koste hvad det vil, „løfte mig“, „hæve mig“ — saa bliver det jo rent ud en Pligt for hende, det Hele!

MERITA HANSON
(ser paa ham, smiler uvilkaarlig)

HANS FELDE

Lad mig da lære dig det med det samme: de Hustruer, som ikke anerkender Princippet Pligter, dem bør man aldrig søge at forføre — det vil lige saa sikkert mislykkes med dem, som det vil lykkes med alle andre!

MERITA HANSON
(kaster sig ind til ham)

Hans — Hans — hvorfor lod du hende komme til dig i Nat?

TREDIE SCENE

(De forrige; DR. BONNEVIE kommer rask ind igennem Billardsalonen. Han stopper op ved at se dem, de skynder sig fra hinanden.)

DR. BONNEVIE

Hm! Godmorgen, godmorgen! Saa tidligt paa Benene igen efter alt det Halløj!

HANS FELDE

Okja, du ved jo, baade Frøkenen og jeg har altid været rene Morgenmænd!

DR. BONNEVIE

I alle Tilfælde gør baade du og Frøkenen Indtryk af at være uhyre enige — i Øjeblikket!

MERITA HANSON

Vi har præcist de samme Meninger!

HANS FELDE

Ikke et eneste Stridspunkt!

DR. BONNEVIE

(ser fra den ene til den anden — saa ler han pludselig)

Hør, kære Venner! Frøkenen og du, I minder mig om noget jeg lærte i Skolen engang, om to Konger, der af bare Venskab ikke paa nogen Maade vilde vende hinanden Ryggen blot et eneste Øjeblik —

fordi — —

MERITA HANSON

(ler)

Naa, hvorfor?

DR. BONNEVIE

Fordi der laa et Guldæble lige langt fra dem begge to!

In casu altsaa mig — selvfølgelig!

MERITA HANSON
(ler)

Godt — lad os saa løse Knuden til fælles . . . Forsagelse!: Skal vi alle tre gaa en lille Tur sammen!

I det friske Vejr, i den straalende Sol, i den skyggefulde Park —

DR. BONNEVIE

— i det fredsæle Humør!
Lad os det!

(de gaar og tager FELDE, der er mut, med ud tilhøjre)

FJERDE SCENE

(Scenen staar et Øjeblik tom. Saa kommer FRUEN ind. Hun er bleg og ser forvaaget ud. En let Kjole, der klæder hendes Skikkelse yppigt; der er som et ganske svagt Anstrøg af Vellystighed i den Maade hvorpaa hun bærer den. Hendes Haar sidder i en noget anden Frisure end før, friere, mere fyldigt, saaledes at det giver hendes Ansigt et Skær af stærkere Livsfordring. Hun gaar hen til det store Bord og søger mellem Aviserne. Stopper op og staar og ser ud mod Verandaen, søger videre, tager et Par Hæfter, saa stopper hun atter, lytter, der glider et lyst Smil over hendes Ansigt, Trætheden forsvinder derfra, og hun gaar hastigt henimod Verandaens Dør)

FEMTE SCENE

(PROFESSOR ARENT kommer fra højre)

FRUEN
(farer nervøst, skuffet tilbage)

Aa, hvor De gjorde mig angst! Jeg anede ikke der kom nogen!

PROFESSOR ARENT

Jeg beder Dem meget undskylde!
Godmorgen! Hvorledes har Fruen sovet ovenpaa Festen?
De ser saa — (synker) — rask ud?
Og Herr Redaktøren?

FRUEN

Tak, aajo, min Mand har vist sovet godt. Jeg har da ikke mærket andet.
(Pavse)
Ja, jeg staar her og skulde have nogle Aviser og Tidskrifter til min Mand!

PROFESSOR ARENT

Maa jeg ikke hjælpe Dem!

FRUEN

(ved Bordet, søgende)
Aa Tak! De kan maaske se „Tilskueren"?

PROFESSOR ARENT

Jeg troede, at Redaktør Henning plejede at være ude paa Morgentur, omtrent paa denne Tid?

FRUEN

(tvungent)
Ja, jo, det plejer han.
Men idag, saa sagde han, at han ikke havde Lyst — —
eller rettere sagt, jeg er noget træt, saa —

PROFESSOR ARENT

Værsgod, her har vi „Tilskueren"! —
Naa, saa er Redaktøren maaske oppe paa sit Værelse?

FRUEN

Ja, jeg skulde netop op til ham med disse Tidskrifter — — „Ord och Bild", er den dér!

PROFESSOR ARENT

Jamen Frue, maa jeg saa ikke have Lov til at tage dem med og saa gaa lidt op?
(smiler)
Redaktøren og jeg har jo saa mange fælles Interesser, i vores Livsstilling, om jeg saa maa sige?

FRUEN

Jo tak, hvis De vilde være saa god!
(med Overvindelse)
Saa vilde De maaske ogsaa sige til min Mand, at jeg — muligvis gaar mig en lille Tur i Parken!
(hurtigt)
Hvis jeg da kan taale det, hvis jeg ikke er for træt!

PROFESSOR ARENT
(ser ivrigt paa Tidskrifterne)

Gærne!
Naa, saa er her maaske, hvad der skal være?

FRUEN

Maa jeg blot se Bunken igennem!
Ja, her er hvad min Mand bad om!
Tak for Deres Hjælp!

PROFESSOR ARENT

Aa, det er virkelig slet ingen Ulejlighed!

(hilser ærbødigt og gaar ud gennem Baggrunden)

SJETTE SCENE

(FRUEN staar, tavs, forpint, saa stryger hun sig med et Suk, med begge Hænder over Ansigtet, som for at skyde noget bort fra sine Tanker. TJENEREN ind fra Baggrunden)

TJENEREN

Maa jeg spørge, ønsker Fruen sin The bragt herind?

FRUEN

Tak, nej! Nej, jeg bryder mig ikke om at faa nogen!
Men vil De være saa god at servere til Redaktøren oppe paa Værelset!

TJENEREN

Vel!

(vil gaa, men vender om ved Døren)

Herr Skuespiller Felde var her for et godt Kvarter siden.

FRUEN

Har Herr Felde været her?

TJENEREN

Ja, Herr Felde sagde, jeg behøvede ikke at melde ham!

FRUEN

Tak, det er godt!

(TJENEREN ud)

SYVENDE SCENE

(FRUEN gaar hen til Verandaen og ser ud, et Øjeblik. Saa vender hun sig om og gaar langsomt hen til det store Bord og søger atter mellem Bladene.

Straks efter høres hastige Skridt paa Verandaen. HANS FELDE kommer hurtigt ind. Han er i samme Dragt som i anden Akt. Hatten har han i Haanden, hans Haar bølger let ned i Panden; han er smukkere end nogen Tid før.

Han stopper op da han ser FRUEN staa ved Bordet, kaster et hastigt Blik rundt i Stuen, saa gaar han hen til hende, griber hendes Haand, bøjer sig ned og kysser den længe; hun smiler lyst.)

HANS FELDE

(med et dybt Suk)

Kæreste, kæreste!

FRUEN

Min Ven!

HANS FELDE

(retter sig op, breder sine Arme ud og tager hende ind til sig)

Aa, min egen lille Ven, du ved ikke hvor angst jeg har været!

FRUEN

(ser smilende paa ham)

Angst? Du store, stærke Mand?

HANS FELDE

(knuger hende ind til sig, stryger sig saa med den ene Haand over Panden)

Angst! ja, kan du ikke forstaa det?

Angst har jeg været, for at det altsammen, alt det lyse, lykkelige fra i Nat, kun skulde være en Drøm!

Tak fordi du er nu, som du var da vi skiltes for de lange, lange Timer siden!

FRUEN

Min Ven!

HANS FELDE

(gaar fra hende, oprømt frem og tilbage i Værelset — med meget elastisk Gang)

Aa du! og saa har jeg, rent ud sagt, maattet snyde mig bort fra Dr. Bonnevie og Frøkenen — de kom her og halede mig med ud paa en Morgentur!

Ja, du ved vel, at jeg allerede har været her for lidt siden!

(hen til hende igen)

Bliver du vred over, at jeg gaar saadan og snakker?

Men du skulde vide —: alting er som bleven dobbelt i mig af bare Jubel!

FRUEN

(lægger sig ind til ham, ser op i hans Øjne med et straalende Blik, hendes Læber bevæger sig, som bad hun: kys mig).

HANS FELDE

(river sig pludselig løs fra hende)

Og saa Agnes, midt i al min Jubel over at vide, at du elsker mig, at jeg elsker dig — midt i al min Glæde, husker jeg jo hvert Øjeblik, at du aldrig vil kunne blive min alene, helt alene — at der altid, etsteds, vil være et Menneske, der har mere Ret over dig end jeg! Han, din Mand — han der aldrig noget Øjeblik har været din Mand!

FRUEN

(angst, med et Ryk, bedende)

Felde!

HANS FELDE

(ophidset, gaar op og ned)

Javel, javel, ja du synes maaske, at det er utaknemligt af mig, eller hvad du vil kalde det for —

(standser)

Aa, men du: alting i mig higer jo efter at tilhøre dig, udelukkende dig, kun være dit altsammen —

og derfor —

FRUEN

(skælvende)

Felde, jamen Felde, du sagde jo selv i Gaar —

HANS FELDE

Ja! Husk, hvad jeg sagde i Gaar: alt og alle!

FRUEN

(gaar hen til ham)

Kæreste Ven, jeg venter jo kun paa dit Ord, for at følge dig allevegne!

(stærkere)

Jeg selv ogsaa du — jeg selv kan ikke holde dette her ud! Aa du, allerede nu er jeg jo inde som i et Væv af Usandheder! De dynger sig op rundt om mig — hvert Ord, hvert Blik, hver Tanke er jo en Usandhed!

HANS FELDE

(knuger hende til sig)

Men der maa aldrig vokse Usandheder op om din og min Kærlighed!

Fri, fri og ren skal vores Kærlighed være!

(Der høres Skridt og høj Tale fra Verandaen)

FRUEN

(angst)

Aa!

(FELDE slipper hende, de gaar nogle Skridt bort fra hinanden.)

OTTENDE SCENE

(DR. BONNEVIE og MERITA HANSON ind fra Haven.)

DR. BONNEVIE

(endnu i Døren)

Aa, vi finder ham nok!

Naa, der har vi — (ser Fruen) Pardon, Godmorgen, Frue!

MERITA HANSON

Godmorgen! Tænk, allerede oppe, Frue!

HANS FELDE

(ler tvungent)

Ja, kan det forbavse Dem, Frøken Hanson? Vi har jo været endnu længere oppe!

MERITA HANSON

Vil De bare tænke Dem, Frue, allerbedst som vi gaar og spadserer — Doktoren, Felde og jeg — saa bliver lige med eet Herr Felde saa forfærdelig søvnig, saa han absolut maatte op og sove!

DR. BONNEVIE

Ja, hvad Pokker! — undskyld — hverken De, Frøken Hanson, eller jeg er egentlig i det man kalder godt Humør om Morgenen!

HANS FELDE

(hastigt, føler sig synligt ilde)

Nej, det skal Gud vide! ingen af os lukkede Munden op!

Og saa er det virkelig saa naturligt at jeg blev søvnig!

MERITA HANSON
(smiler forbindtlig)

Fru Henning er maaske — i Modsætning til Doktoren og mig — lige saa overmaade elskværdig om Morgenen som om Aftenen?!

DR. BONNEVIE
(pludselig, ser betydningsfuldt paa Felde)

Hør Felde, siden du nu eengang er bleven vækket igen, saa lægger jeg straks Beslag paa dig! Skal vi gaa ind og tage et Spil Billard!

HANS FELDE
(lettet)

Ja, gærne! — Hvis ikke Damerne —?

MERITA HANSON

Aa, Gud nej! (smiler) Der er i alle Tilfælde ingen, som Fru Henning og jeg kan undvære saa godt som Dem, Herr Felde — naar vi er sammen!

HANS FELDE
(sender hende et skarpt Blik. DR. BONNEVIE og han gaar ud tilvenstre. Under det følgende, hører man nu og da Lyden af Stødene derindefra.)

NIENDE SCENE

(FRUEN sætter sig i en stor Lænestol tilvenstre i Forgrunden. Hun har et Modeblad i Haanden, som hun tilsyneladende læser i. MERITA HANSON tænder sig en Cigaret, sætter sig paa Kanten af Midterbordet. Kort Pavse.)

MERITA HANSON
(dinglende med Benene)

Pardon! Røgen generer Dem maaske, Fru Henning?

FRUEN
(lægger Bladet ned i Skødet)

Næ, slet ikke, Frøken Hanson!

MERITA HANSON

Og Deres Mand ryger dog ikke?

FRUEN

Jeg selv røg en hel Del, i sin Tid, som ung Pige.

MERITA HANSON

Saa? Ja, der er vel egentlig i det hele taget mange Ting, man saadan maa lægge bort, naar man faar en Mand, synes jeg.

FRUEN

Ja, vist saa! Min Mands Øjne taaler ikke saa godt Røg!

MERITA HANSON

Saa-aa? Tænk, er han ogsaa svag paa Øjnene? Herregud, det maa egentlig være en forfærdelig trist Skæbne for Deres Mand!

FRUEN

(ser med et Ryk paa hende)

Ja, det er det.

MERITA HANSON

(ser roligt ligefrem, hendes Stemme er baade nu og under det følgende meget elskværdig, Tonefaldet næsten uangribeligt)

Men, alligevel — ja undskyld at jeg siger det, kære Frue — jeg synes nu alligevel, at det næsten maa være endnu værre for Dem!

Hvor mange Gange har jeg ikke beundret Dem for Deres utrættelige Offervillighed!

FRUEN

(skælver paa Stemmen)

Det er ingen Offer!

MERITA HANSON

(som uden at høre)

Men jeg siger ogsaa til mig selv: hvor maa det ikke være en lykkelig Ting for den arme Redaktør at vide, at De altid er hos ham, altid rede!

Det er stort handlet af Dem, Frue!

FRUEN

(ser angst paa hende; MERITA HANSON ryger roligt, seende ligefrem for sig nu og da med et elskværdigt Smil henimod FRUEN)

Hvorfor taler De dog hele Tiden om mig!

MERITA HANSON

Jeg forstaar Dem: netop fordi De virkelig er saa offervillig, derfor piner det Dem, at jeg taler om det!

Tilgiv mig, at jeg ikke har forstaaet det førend nu!

(FRUEN drager Vejret lettere, lader sig øjensynligt skuffe en Stund)

Ikke sandt, lad os hellere tale om noget andet!

Jeg, f. Eks., kunde ikke paa nogen Maade saadan ofre mig for en anden!

FRUEN

(halvhøjt)

Det er ogsaa — undertiden —

MERITA HANSON

Svært?! Ja, d. v. s. naturligvis ikke for een, der er vant til det, som De meget rigtig siger, men (ler sorgløst) jeg forsikrer Dem for, naar jeg en sjælden Gang har gjort et eller andet, som jeg regner for godt, saa vil jeg virkelig ogsaa have min fulde Løn for det!

Ja, jeg ved nok, at det er smaat — saadan kunde De aldrig gøre!

(springer ned fra Bordet og sætter sig paa en Skammel ved FRUENS Fødder)

FRUEN

(søger at rejse sig op)

Frøken Hanson!

MERITA HANSON

(skifter pludselig Tone, ser op paa FRUEN — kælent bedende)

Aa nej, Fru Agnes, De maa ikke gaa fra mig! Jeg er saa forfærdelig glad ved, at De saadan giver mig Lov til at sidde og tale med Dem!

FRUEN

(halvt mildt)

Jeg forstaar Dem slet ikke!

(Kort Pause)

MERITA HANSON

(pludseligt, trykker sig ind mod hendes Knæ)

Jo, jeg kan saa rædsomt godt lide Dem med den nye Frisure De har faaet!

FRUEN

(med et Ryk, hastigt)

Jeg har ikke faaet —

MERITA HANSON

(som uden at høre)

Jo, den klæder Dem saa nydeligt! De ser meget mere — hvad skal jeg sige!, mere livsglad, mere forelsket i Livet ud!

Jeg synes hele Deres Ansigt har forandret sig: De ser ud, som om De havde enten sovet saa dejligt eller drømt saa dejligt i Nat!

FRUEN

(ryster nervøst)

(Kort Pavse)

MERITA HANSON

(pludselig)

Hvordan syntes De egentlig om hans Tale i Gaar Aftes?

Var det ikke kønt, det han sagde?

FRUEN

Jo, jo, det var kønt!

MERITA HANSON

Ja, ikke sandt, det syntes jeg ogsaa!

Derfor ærgrede det mig saa forfærdeligt, dengang da han havde talt, saa hørte jeg Folk rundt omkring, de snakkede om at —

FRUEN

Hvad sagde de?

MERITA HANSON

De sagde, at det var noget meningsløst Tøjeri, altsammen!

FRUEN

Aa, de Mennesker har bare ikke forstaaet det! Jeg tror, at det kun er det gode i een, der forstaar hans Ord!

MERITA HANSON

Tror De virkelig? Ja, det kan maaske nok være, at det er rigtigt, for Herr Felde syntes ogsaa, at det hele var noget Vrøvl!

FRUEN

(farer som halvt op af Stolen)

Hvad er det De siger?

MERITA HANSON

Forstaar De ikke? For det var jo naturligvis mig, der havde skrevet Talen for ham!

FRUEN

(rejser sig op)

Frøken Hanson!, jeg synes, at det var kønnest, om De sagde den Slags Ting, naar han selv var tilstede!

Men saa vovede De det naturligvis ikke!

MERITA HANSON

(rejser sig ogsaa)

Gud, men hvorfor ikke?

Jeg har skam virkelig flere Gange hernede skrevet baade Vers og Taler for ham! Noget for noget, siger han!

FRUEN

(ligesom vakler bagover)

Skam Dem dog, Frøken!

MERITA HANSON

Men hvorfor dog, husk paa, jeg er jo Forfatter og han er Skuespiller, det er da saa rimeligt, at vi to arbejder sammen!

FRUEN

(roligt)

Jeg ved ikke hvad jeg skal svare Dem paa dette her.

Maaske var det rigtigst af mig, ligefrem at bede Herr Felde komme herind og selv svare paa Deres Insinuationer!

MERITA HANSON

(pludselig skærende)

Det rigtigste!

Ja, Frue, det er jo muligt, at De nu anser Dem for at være forpligtet til at tage ham i Forsvar —

men Deres Iver for hans Ære er virkelig næsten for ophøjet!

FRUEN

Frøken Hanson! Naar De taler i den Tone kan jeg ikke fortsætte Samtalen med Dem!

TIENDE SCENE

(DR. BONNEVIE kommer ind.

MERITA HANSON farer sammen ved Lyden af hans Komme og løber derefter ud tilhøjre.

FRUEN staar et Øjeblik og stirrer frem for sig, saa synker hun som dødsenstræt sammen i Lænestolen og skjuler Ansigtet i Hænderne.

DR. BONNEVIE iagttager hende et Øjeblik, saa gaar han lidt frem og tilbage.

Kort Pavse.)

DR. BONNEVIE

(rømmer sig)

FRUEN

(tager Hænderne fra Ansigtet, fattet)

Naa, De er færdig med at spille?

DR. BONNEVIE

Ja! Og oprigtig talt, saa var mit Forslag om dette Spil kun et Paaskud!

FRUEN

(drejer Hovedet med et Ryk om imod ham)

Et Paaskud?

DR. BONNEVIE

Ja, kære Fru Henning! Et Paaskud for bagefter at kunne faa en Lejlighed til at tale alene med Dem!

Og jeg indser nu, at det er mere nødvendigt end nogensinde før, at vi forstaar hinanden helt!

Maa jeg have Lov til at tale rent ud med Dem — De føler sikkert, at jeg langt fra vil hverken krænke eller bedrøve Dem!?

FRUEN

(ser et Øjeblik paa ham, nikker med sine Øjne i hans)

DR. BONNEVIE

Ja, saa tager jeg mig en Stol et Øjeblik, og sætter mig ned!

Ser De — ja, maa jeg begynde med at fortælle Dem en lille Historie. De ved jo nok, at jeg holder saa meget af at fortælle, engang imellem. Vil De love mig at forstaa hvad jeg mener?

FRUEN

(ser paa ham, nikker svagt)

DR. BONNEVIE

Og De vil ikke føle Dem saaret over, at jeg er nødt til at lade Dem forstaa, at jeg véd —

FRUEN

(smiler træt)

De ogsaa?

DR. BONNEVIE

Jeg ogsaa!

Ja, netop derfor maa jeg tale med Dem!

Der er blot en Ting først, for at jeg kan være ganske sikker paa, at De forstaar mig!

Sig mig, tror De ikke nok, at i al Almindelighed, naar en god Kvinde har en stærk Følelse, saa er det hende ganske som om den Følelse var et lille Barn, hun havde født. Et Barn, som var født med Smerte, bundet til hende med Smerte?

FRUEN

(ser angst paa ham, hun ligesom rejser sig halvt op, men saa tvinger hun sig i Ro igen og nikker)

Jo, det ved jeg!

DR. BONNEVIE

(det er nu, som kastede Doktoren en Maske af sig, der skelnes en stor Mildhed i hans Træk — hans Stemme er ogsaa mild, efterhaanden præges den mere og mere af Fasthed, af brændende Sikkerhed — men den bliver intet Øjeblik haard)

Naa, saa fortæller jeg altsaa!

Ser De, etsteds oppe paa Fjældene boede der en Mand og hans Hustru! Etsteds, hvor der var en stor Udsigt fra! Etsteds, hvor der ligger Sne hele Aaret rundt! Hvid, skinnende Sne, der gør alting saa blændende hvidt, saa forunderlig stort — men Sneen gør det ogsaa koldt, ensomt, svært at leve — saa højt over Menneskers daglige Plads!

FRUEN

(nikker træt)

DR. BONNEVIE

Og tæt udenfor den Bjælkehytte, hvor Mand og Hustru levede deres stille og stærke Liv, der rejste sig en Klippe! Langt højere end noget Menneske havde været! Saa højt at man déroppe fra maatte kunne se frit ud over alle menneskelige Værker, Sorger, Piner, over al meneskelig Tomhed!

Og det var nu denne Mands Tro, at han og hans Hustru en Dag skulde have Evne nok, de to

tilsammen, til at stige op til Toppen af den Klippe, til at staa og se paa alting deroppefra, og bagefter at kunne belære andre Mennesker om, hvilke Ting der var saa store og værdifulde nede paa Jorden, at de kunde ses saa højt oppefra!

FRUEN

Jaja, jeg ved det!

DR. BONNEVIE

Og hver Dag, Dag for Dag, øvede de to sig i at stige!

For hver Dag mærkede de, hvordan deres Evne gik fremad —

men saa skal De høre —:

saa hændte det en Morgen, at den Kvinde fandt udenfor sin Dør et lille Barn —

FRUEN

(ser paa ham)

— en Kærlighed, altsaa?

DR. BONNEVIE

(nikker)

— et lille Barn, ja!

Jeg ved slet ikke, om der var noget godt og kønt ved det Barn — Børn skal vokse i lange Aar, inden man kan se dét! —

Men det spurgte denne Kvinde, der havde saadan et stærkt Hjerte deroppe i Sneen —

det spurgte hun heller ikke om!

Hun tog det blot til sig og gav det at drikke fra sit Hjerte —

FRUEN

(ser stirrende frem, nikker svagt)

DR. BONNEVIE

Hun fødte det op og for hver Dag holdt hun mere og mere af det!

Hendes Mand, han —

FRUEN

(vender Ansigtet med et Ryk imod ham)

DR. BONNEVIE

— hendes Mand, han smilede ad sin Kones Leg med det lille Barn —

FRUEN

(med Besvær)

Saa' han da Barnet?

DR. BONNEVIE

(nikker)

Det kan De nok tænke Dem! det gjorde han. Hvem kan ikke se det paa en Kvinde, naar hun sidder og smiler til sit Barn?!

Men han undte hende at vide alt, at kende alt, — ja, han vilde have, at hun skulde forstaa fuldt ud, hvad hun gik glip af ved at følge ham!

FRUEN
(skjuler Ansigtet i sine Hænder)

DR. BONNEVIE

Men han blev ogsaa — mere for hver Dag der gik — angst for, at det skulde binde hende for meget til alt det, som de to sammen vilde gaa bort fra!

For lige fra den Dag, hvor hun fandt Barnet, saa vilde hun mindre og mindre gærne gaa med ham ud i Sneen, og øve sig paa at bestige Klippen —

hun havde ikke Tid til det heller —

FRUEN
(ganske svagt)

Og saa — — hvad gjorde han saa?

DR. BONNEVIE

Nu skal De høre!

Saa hændte det tilsidst, en Dag, da Manden forstod, at nu kunde Farten ske opad den store Klippe, saa kaldte han paa hende og vilde have hende med sig!

FRUEN

Og hun vilde ikke?

DR. BONNEVIE
(nikker svagt)

Jo, det første Stykke! Midtvejs op!

Men saa syntes hun med eet, at det lille Barn laa og græd saa ynkeligt — for det kunde hun jo ikke have med sig op paa Klippen, slet ingenting kan Mennesker have med sig derop!

FRUEN

— og — saa?

DR. BONNEVIE

(bøjende sig hen imod hende; fast)

Saa, forstaar De, hændte dèt onde, at der skete tre Ulykker deroppe paa Fjældet!

FRUEN

(angst)

Tre?

DR. BONNEVIE

Ja! For hun vidste ikke sine levende Raad, til hvad Side hun skulde gaa!

Og derfor naaede Manden aldrig op, hvor han vilde, for de skulde jo være to til at hjælpe hinanden frem over Afgrundene —

og det lille Barn sultede ihjel, mens det græd efter sin Mor —

og hun selv — hun sank bitterlig sammen, og den hvide Sne dækkede hende langsomt til!

(springer pludselig op — haardt)

Og alt det skete, fordi hun ikke havde Mod til at blive eet af de to Steder —: hos sin Mand — eller hos Barnet!

FRUEN

(ser angstfuldt op paa ham, saa synker hun med et halvt Skrig tilbage i Stolen)

DR. BONNEVIE

(gaar et Øjeblik hastigt frem og tilbage i Stuen, saa kommer han tilbage og sætter sig ned. Nu er hans Stemme ganske Lægens, der taler med en Patient)

Ja, kære Frue, som jeg allerede tidligere har sagt til Dem og Deres Mand: i og for sig giver Redaktørens Befindende mig ganske vist ikke nogen ny, nogen forøget Aarsag til Uro — men alligevel maa der dog passes paa!

Han maa saa meget som paa nogen Maade muligt være i fri Luft!

men det er ikke alene det, vi har at tale om!

FRUEN

(ser angst paa ham)

Jeg forstaar ikke! Hvad vil De nu!?

DR. BONNEVIE

Det er ogsaa Dem selv! Ja, Frue, De er ikke rask!

Hvis jeg havde et Spejl her, saa vilde De bogstavelig talt blive angst for, hvor træt, hvor syg De ser ud.

Men, ikke sandt, De ved ogsaa selv at Deres Sygdom helbredes ikke ved frisk Luft alene!

Mest af alt trænger De til . . . . Udsigt, til at kunne se langt frem!

De trænger til at vide et enten-eller!

FRUEN

Et enten-eller?

DR. BONNEVIE

(ser fast paa hende)

Ja! enten Barnet — eller ham!

(han gaar hen og trækker Portiéren for Billardsalen tættere sammen, saa siger han)

Kære Fru Henning!

FRUEN

(ser stirrende frem for sig)

Ja!?

DR. BONNEVIE

(ser stærkt paa hende)

Jeg vil give Dem et Raad — saadan som det er min Pligt som Deres og Deres Mands Læge!

Han skal være ude i Luften — og De skal kunne se frem — godt!

Jeg vil anbefale Dem et Sted at spasere hen med Deres Mand: det er et Fjæld herude ved Kysten, gaa derud hver Dag, tit hver Dag!

Ud paa . . . Faldklippen!

FRUEN

(som med et Skrig)

Faldklippen?! Den som han kørte dem nedad, dengang —

DR. BONNEVIE

Ja! Den han kørte dem nedad — da hun havde dræbt tre Mennesker!

Derude vil De vel kunne lære at forstaa, hvad jeg har sagt til Dem idag!

FRUEN

(sidder stille, tavs — man ser hendes Tanker som skære sig Furer igennem hendes Ansigt.
Lang Pavse. Saa gaar DOKTOREN hastigt, — man ser paa ham, at han træder tungt — ud tilhøjre)

ELVTE SCENE

HANS FELDE

(kommer ind fra Billardværelset, tager hendes Haand)

Kæreste Ven, hvad har du dog talt saalænge med Doktoren om — han sagde, at det var bare en Recept . . .!

Hvor din Haand er kold!

FRUEN

(uden at se op, tager langsomt sin Haand til sig, med brudt Stemme)

Ja, en . . . Recept!

Aa, Felde, nej — nej — jeg beder dig!

Rejs!

HANS FELDE

(tumler tilbage)

Rejse? Jeg? Men hvorfor dog — nu hvor alt er saa lykkeligt for os —

Hvordan er det, du ser ud — —

FRUEN

(ryster paa Hovedet)

Jeg beder dig, hører du, jeg bønfalder dig — rejs, rejs bort!

(vrider sine Hænder)

Jeg kan ikke, jeg tør ikke holde af dig!

HANS FELDE

(ser længe paa hende)

Godt, Agnes! Saa rejser jeg! For min Kærligheds Skyld føjer jeg dig og gør, hvad du vil —

Og jeg venter paa dig, der langt borte, til du kommer igen — jeg rejser med Skibet endnu i Dag, og venter paa dig, til du kommer — for jeg ved, at du gør det!

(han gaar rask ud mod Verandaen. I Døren standser han og ser tilbage paa hende. Hun sidder ubevægelig, med Hænderne for Ansigtet)

HANS FELDE

Til du kommer!

(gaar ud)

TOLVTE SCENE

WARTBERG

(ind fra Baggrunden, med Sønnen)

Jaja, min Dreng! Følg du mit Raad! Eller spørg din Moder, du ved hun tænker altid paa dit bedste! Og hun vil sige dig det samme: en gift Kone er altid det billigste!

Naar man er klog!

(han faar Øje paa Fruen, puffer forvirret til Sønnen og bukker klodset og forfjamsket)

Tæppet

(hurtigt ned)

FJERDE AKT

(Feldes Dagligstue paa Badehotellet.

Forrest tilvenstre en stor Divan med mange Puder etc., skraat frem i Værelset; bag den Dør med Portièrer for, ind til Soveværelse. I Baggrunden helt tilvenstre Dør til Korridor, midt paa stor, aaben Fløjdør med Portièrer for og Markise; naar denne hejses op og Portièrerne trækkes fra ses ud over en stor Balkon; gennem og over dens Gitter skimtes Fjorden langt nede, Fjælde ses tilhøjre derfor. Paa højre Side et stort Skrivebord med nogle uindbundne Bøger og talrige Fotografier af Felde i alle mulige Roller. Paa Bordet en stor Lampe.

Tobaksbord, Smaaborde, et Glasskab, Lænestole, Tæpper etc. Samme Dag Kl. ca. 12.)

FØRSTE SCENE

(En Pige gaar omkring: foran Divanen staar en Kuffert, hvori hun nedpakker forskellige Herregarderobesager, der ligger spredt ud over Divanen. Efter en kort Pavse aabnes bageste Dør tilvenstre og Merita Hanson kommer ind.

Da hun ser Pigen, giver det et Ryk i hende, men straks efter siger)

Merita Hanson

Naa, Herr Felde er her ikke?

Pigen

(knikser)

Næ, Herr Felde er vist nede og tale med Inspektøren.

MERITA HANSON
(med et forbavset Blik paa Kufferten)

Med Inspektøren, siger De? (let) Ja, det er jo sandt: Herr Felde skal rejse i Dag!

PIGEN

Herr Felde har da i alle Tilfælde sagt, at jeg skulde pakke.

MERITA HANSON

Det er kedeligt, for jeg har lige i Gaar faaet Lov af Herr Felde til at laane en Bog af ham — som jeg netop kom for at hente!

PIGEN
(ser smilende paa hende)

Ja, undskyld Frøken, men jeg tror nu egentlig heller ikke, at Herr Felde saadan rejser lige med det samme, alligevel!

MERITA HANSON
(flygtigt)

Naa, næ, maaske ikke!

PIGEN

Næ, jeg tror det ikke, for jeg har lige været henne med et Telegram fra ham til hans Teater!

MERITA HANSON

Det er rigtigt, javist! Herr Felde talte om det Telegram til —

PIGEN

— til Teatret, om Penge, var det!

MERITA HANSON

Naa, men saa kan jeg jo godt søge efter den Bog med det samme!

PIGEN

Ja, værsgod, det kan Frøkenen da saa udmærket godt! (peger hen) de staar derhenne paa Skrivebordet!

MERITA HANSON

Tak, tak!

(søger mellem Bøgerne, Pigen fortsætter langsomt Indpakningen)

(Pavse)

MERITA HANSON

Det er dog ubegribeligt!

PIGEN

(holder beredvilligt op med Pakningen)

Kan Frøkenen ikke finde Bogen?

MERITA HANSON

Næ, jeg synes næsten ikke, at den er her!

PIGEN

Nu skal jeg gaa hen og trække Portièrerne

fra for Balkonen, saa kan Frøkenen da bedre se derhenne!

(hun trækker Portièrerne fra, derefter gaar hun udenfor Døren og hejser Markisen op; der falder en stor, bred Lysstribe ind over Gulvet. Udenfor)

Det skal da nok hjælpe med alt det velsignede Sollys!

MERITA HANSON

(med Ryggen til hende, søger ikke mere, men staar og lytter)

Tak, ja, det lysnede rigtignok godt!

PIGEN

(som før)

Gud, men er det ikke den syge Redaktør oppe fra Kuranstalten og hans Kone, der staar dèroppe!

MERITA HANSON

Hvoroppe?

PIGEN

Oppe paa Faldklippen.

MERITA HANSON

(gaar ud gennem Portièrerne; man hører ogsaa hende tale derudenfor)

Haha, jo det er virkelig den rare Redaktør og hans unge Hustru! Hør, jeg faar en morsom Ide: vær saa god at løbe ind og tage et eller andet, som jeg kan vifte med til dem!

Det vil more dem!

PIGEN

(ler fornøjet)

Ja, det vil det da sikkert!

(løber ind i Værelset og tager et lyst Bordtæppe fra et af Smaabordene)

Værsgod, Frøken — dette her kan da ses, skal jeg love for!

MERITA HANSON
(ses vifte)

Tak! Haha!

Tror De ikke nok, at man kan se det derovre fra?

PIGEN

Okjo! Træerne hernedenfor gaar jo ikke højere op end til tredie Sal, saa her er der helt frit!

MERITA HANSON

Ja, det kan jeg nok tænke mig; men tror De, man kan se derovre fra, hvem det er der vinker?

PIGEN

Jaja, jeg kendte jo straks Redaktøren derovre! Men de kunde ellers nok svare — bare med et Lommetørklæde!

(MERITA HANSON kommer ind igen, PIGEN bliver derude. MERITA HANSON gaar langsomt, med et haardt Smil, igen hen til Skrivebordet).

PIGEN
(stadig derude)

Gud, nu kører Fruen saamænd Redaktøren ned ad den korte Vej, den her ned til Hotellet!

MERITA HANSON
(hæver Hovedet med et Ryk, som triumferende)

Nedad den korte Vej?!

PIGEN

(kommer ind)

Ja, tænk blot! Den rædsom stejle Vej! Bare det maa gaa godt!

MERITA HANSON

(smiler)

Ja, bare det maa gaa rigtig godt!

(hun bliver staaende og ser med et Smil frem for sig, hendes Læber bevæger sig, som sagde hun: den korte Vej!)

ANDEN SCENE

(Man hører hastige Trin udefra Korridoren. Døren rives op og HANS FELDE kommer hurtigt ind. Paaklædning som før. Da han ser MERITA HANSON rynker han sine Bryn, hele hans Ansigt bliver fortrædeligt.

MERITA HANSON bliver synligt nervøs, hun gaar henimod ham, rækker Haanden frem og siger, som spøgende)

MERITA HANSON

Ja, kære Felde, jeg maa bede Dem undskylde at jeg er her . . .

HANS FELDE

(kort)

Aa Tak, der behøves ingensomhelst Undskyldning!

(til Pigen)

Naa, hvordan gaar det? De kan for Resten godt vente lidt foreløbig!

(til Merita Hanson)

Ja, Frøken Hanson, tag mig det ikke ilde op, men jeg skal klæde mig om til Rejsen, saa jeg maa bede Dem undskylde!

MERITA HANSON

(spøgende — ser bønligt paa ham)

Næ, saa let slipper De ikke! Har De virkelig allerede glemt, at De har lovet mig at jeg maatte laane de „Dramatiske Essayer“ hos Dem!

Og nu er det mig ikke muligt at finde dem!

HANS FELDE

(ser haanligt paa hende)

Næ, virkelig? Den staar ganske sikkert derhenne!

(gaar hen til Bøgerne, MERITA HANSON følger med, ligesom optaget af Søgningen. PIGEN ser lidt efter dem, saa gaar hun langsomt ud af Værelset. Saa snart hun er borte griber MERITA HANSON FELDES Haand og siger bønligt)

MERITA HANSON

Hans! Hvad er dog dette her? Du vil rejse, og har ikke talt et eneste Ord til mig om det?

HANS FELDE

(haardt)

Ti stille! Hun kan høre dig endnu!

(han river sin Haand løs og gaar forbitret frem og tilbage, hun staar tavs og ser bedrøvet paa ham.)

Sese! Javel! Hvorfor ikke!

Du undser dig ikke ved at snige dig herind til mig under løgnagtige Paaskud —

at udspionere mig —

forhindre mig i at gøre hvad jeg vil —!

(standser pludselig op og siger i en skærende Tone)

Hør, sig mig en Gang, Merita: hvor meget skal jeg egentlig byde dig af Uforskammetheder, inden du forstaar hvad jeg mener med det?

MERITA HANSON
(farer sammen — bønligt)

Aa nej, Felde, tal dog ikke saadan!

HANS FELDE
(endnu mere koldt rasende)

Jeg spørger dig rent ud! Svar mig! Hvad skal jeg egentlig sige eller gøre, for at du endelig vil forstaa, hvad jeg mener!

Eller kan du slet ikke det?

MERITA HANSON
(fatter sig)

Godt Felde! Du skal ikke mere blive nødt til at sige det til mig! Jeg lover dig, at jeg ikke mere skal — ja, jeg forstaar jo godt, jeg selv vilde vel føle det som en Pine, hvis et Menneske jeg ikke mere brød mig om, alligevel blev ved at holde af mig!

Men forstaar du ikke, Felde, jeg har jo haabet hele Tiden, at du alligevel holdt af mig endnu!

Jeg har jo dog givet dig, hvad jeg kunde give!

HANS FELDE
(mildere)

Ja, jovist saa, naturligvis! Men jeg har jo dog ogsaa — —

Jaja, du, saa snakker vi ikke mere om det!
(tager hendes Haand og smiler elskværdig)

Men naar vi saa mødes næste Gang, ikke

sandt, saa er det som to gode Venner, der kender hinanden rigtig godt!

(det banker paa Døren, HANS FELDE slipper hendes Haand)

Saa!

TREDIE SCENE

(DR. BONNEVIE hurtigt ind)

DR. BONNEVIE

Hvad i al Verden er det jeg hører om dig — aa, Undskyld! Goddag, goddag, Frøken Hanson! Jeg troede De var i Vandet paa denne Tid?

HANS FELDE

Ja, jeg rejser — for saa vidt det er mig muligt!

DR. BONNEVIE

Muligt? Hvordan?

HANS FELDE

Aa, det kan vi altid tale om!

Frøkenen stod netop og ønskede mig en lykkelig Rejse!

Frøkenen skulde ned og bade!

Ja Tak, det var overordentlig elskværdigt af Dem, at De vilde se herop og sige mig Farvel!

Mange Tak!

MERITA HANSON

Aa, det er saamænd ingenting at takke for, det var jo saa rimeligt, efter alt det vi har været sammen!

Naa, ja saa gaar jeg, kære Ven!

Sig mig blot, Doktor, tror De paa Forudfølelser?

DR. BONNEVIE

(ler)

Naar det er et godt Hovede, med en hel Del Menneskekundskab, der har dem: ja, undertiden! Men ellers ikke!

MERITA HANSON

(smiler)

Saa kan De godt stole paa mine Ord, Felde: jeg har en sikker Følelse af, at De alligevel, trods alt, kommer til at blive nødt til at rejse i Dag!

Der er Glæder, man kun faar Lov til at nyde éngang!

Farvel, Dr. Bonnevie!

DR. BONNEVIE

Farvel!

(MERITA HANSON ud)

FJERDE SCENE

HANS FELDE

(grundende og overrasket)

Gud vide, hvad hun mente med det! Jeg gad

nok vide, hvad hun understaar sig til at mene med det Vrøvl!

DR. BONNEVIE
(trækker paa Skuldrene)

HANS FELDE

Ja, det er i det hele taget en rar Historie!

Men saadan er det! Man kan aldrig have nogen Glæde her i Livet!

(han gaar harmfuldt op og ned i Værelset)

Og saa er jeg vis paa, at det er hendes Skyld! Det er ene og alene hendes Skyld, dette hævngerrige, løgnagtige Fruentimmer!

(stopper op et Øjeblik)

Ja, eksisterer der nu noget afskyeligere end den Slags Kvindemennesker: graadige, løgnagtige, misundelige, hævngerrige!

Men hun kan bare vente! Hun kan bare vente!

DR. BONNEVIE
(der har sat sig magelig tilrette i Chaiselongen)

Jeg synes, du er noget bitter, Felde!

Hvad er der egentlig i Vejen? Hvad er det, du gaar og skælder over?

HANS FELDE
(stiller sig op og ser harmfuldt paa ham)

Hvad der er i Vejen?

Ingenting! Ikke det allermindste!

Ikke andet, end at jeg rimeligvis bliver nødt til at rejse! Idag eller imorgen.

DR. BONNEVIE

Saa—aa? Hvorfor det? Nu, hvor du lige har vundet en saa smuk og betydningsfuld Sejr?

HANS FELDE

(ser et Øjeblik mistroisk paa ham, saa gaar han igen frem og tilbage)

DR. BONNEVIE

(nyder en lille Tid, smilende, Synet af ham; saa siger han langsomt)

Fru Henning har altsaa bedt dig om at rejse?

Ja, det maa være trist for en Mand som dig, at maatte give Afkald paa et Bytte, som du troede var saa sikkert!

HANS FELDE

(stopper op)

„Troede"!? Hæ!

(han peger med en hastig Haandbevægelse hen over Divanen og gaar igen frem og tilbage)

DR. BONNEVIE

(rynker Brynene, men lader som om han ikke forstaar ham)

Naturligvis bliver man gal i Hovedet over saadan noget!

Men paa den anden Side, der er jo saa mange andre Kvindfolk i Verden.

HANS FELDE

Hvad Pokker kommer de mig ved — naar jeg er her!

Det er hende jeg vil have!

Og for Resten kan jeg ikke nægte, at det er

ingenlunde min Vane saadan at lade mig sende bort!

Og saa denne .... Usling af en Mand hun har! Dette indbildske, svagelige, storsnudede Mandfolk!

DR. BONNEVIE

Ja, javist, det var jo naturligvis morsomt for dig virkelig at kunne triumfere over ham i legemlig Henseende!

Men, ser du, kære Ven, ved du hvad jeg tror?

Jeg tror, at du har Ret i hvad du sagde før, at du skal holde dig til de Kvindfolk, der er graadige og løgnagtige og hævngerrige, osv.

HANS FELDE

Aa Sludder! Saadan er de jo allesammen!

DR. BONNEVIE

Ja, naturligvis —: alle dem, som du kender! Og alle dem, som du overhovedet kommer til at kende.

Men, det kedelige er nu — det vil sige: det kedelige for dig — er nu, at der alligevel faktisk findes en anden Slags Kvinder end dem —

og de er nu saadan, disse andre, at selv en Krøbling af den Art som Redaktør Henning, han vejer ligesaameget i deres Øjne, som et helt Dusin af din Slags!

Ja (ler) det gør mig ondt for dig, men det er

nu sandt: Du maa holde dig til den Type Kvinder, som du talte med saa stort Kendskab om før! Nemlig alle dem, som man kunde indbefatte under det ene Ord: Til-Tjeneste-Piger!

HANS FELDE

Tjenestepiger! Hahaha! Ja, du er god!

Jeg! jeg, der har har haft baade Grevinder og Baronesser og . . . . alt muligt rendende mig paa Dørene!

Hahaha! Ja, du, undskyld, jeg kan ikke engang blive fornærmet over hvad du siger, saa genialt er det!

Hahaha! Jeg, der aldrig har bare saa meget som set til en Tjenestepige!

DR. BONNEVIE

Ja, naturligvis er det forkert af mig at sige saadan noget til dig!

HANS FELDE

Ja, det skulde jeg rigtignok mene!

DR. BONNEVIE

For hvordan skulde du kende andet!

Mennesker af de to Typer — de gode og de hæslige — de kender overhovedet ikke hinanden, begriber ikke hinanden! Aner ikke hinandens Tilværelse.

Og du vil ogsaa nok komme til at indse dette her!

Ja, jeg indrømmer, at du har været lige ved at lære en af disse andre Kvinder at kende — en af de gode Kvinder!

Men det er ene og alene de rent tilfældige Omstændigheders Skyld: at hendes Mand er legemlig Krøbling, at hun er 28 Aar, og først og fremmest, at hun, som sagt, slet ikke har Begreb om, hvem du egentlig er!

HANS FELDE

Maa jeg bede dig lade være at nævne den Dames Navn!

DR. BONNEVIE

Gærne! Du føler maaske selv, at det ikke passer i dine Omgivelser!

Men, hør nu engang, kære Ven! — ja, det er jo ikke morsomt for dig at skulle tænke paa, — men det er belærende! For andre mener jeg!

Ser du, Fru Henning har altsaa — i Gaar og og i Dag — lige akkurat faaet set et lille Glimt af dig! Af dig selv, dit rigtige Jeg, forstaar du — ikke Frisure og Frakke og Bukser!

Naa, hun og jeg har ogsaa — det vil jeg ikke nægte — talt lidt om dig i Formiddags!

Og jeg er nu ganske vis paa, at dette lille Glimt har været hende tilstrækkeligt! Ikke til at forstaa dig — for det kan hun jo ikke.

HANS FELDE

(der mere og mere forvirret har hørt til; snart synes han at skelne en ganske ny, kølig og overlegen Ligegyldighed i hans Øjne, snart beroliger Doktorens Ord ham; thi der forekommer jo ikke Skældsord i dem, altsaa kan han ikke tænke sig, at Dr. Bonnevie vil være ubehagelig — men nu synes han, at han bør have Rede paa, om det er det ene eller det andet; han bruser op)

Hvad er dette her for en lang Historie?

DR. BONNEVIE

(nikker)

Ikke nok til at gennemskue dig, siger jeg.

Men nok til, at hun forstaar sig selv, tør jeg da antage.

Nok til, at hun begriber, at hun — der hører til „de andre," de gode — er paa Nippet til at begaa en . . . . Til-Tjenestepigehandling!

HANS FELDE

Maa jeg gentage for dig . . . .

DR. BONNEVIE

(afviser ham med en rolig Haandbevægelse)

Men du faar nok selv Syn for Sagen! Du skal faa det at se, lover jeg dig!

Og jeg tør give mit Liv paa det, at saa stærkt er det gode altid — og ogsaa hos hende altsaa — at hun gaar ikke noget Døgn tilende sammen med dig!

Lad mig prænte dig det ind, for at du kan vide det: at hun vil, inden i Morgen, være vendt tilbage til det gode, selv om hun nu, i dette Øjeblik . . . .

FEMTE SCENE

(FRUEN kommer ind. Med sin ene Haand holder hun Kjolen op foran, saa at indtil Knæene ses. Hendes Haar, hendes Dragt er i Uorden, Ansigtet er dødsensblegt, ophidset, Øjnene skinner stærkt. DR. BONNEVIE og HANS FELDE staar som ubevægelige; FELDE smiler triumferende, DOKTOREN nikker kort et Par Gange og gaar saa hastigt ud)

FRUEN

(kaster sig ind til Hans Felde med begge Arme om hans Hals, hendes Stemme er hæs og fortvivlet)

Hans, Hans —

Aa Gud — du maa ikke rejse, ikke rejse fra mig —

ikke slippe mig —

aldrig slippe mig —

(hun skjuler hulkende sit Ansigt ved hans Skulder)

HANS FELDE

(med mild Stemme)

Men Agnes! Hvad er det dog? Hvad er der paafærde, kæreste Ven?

Jaja, nu er du jo hos mig, jeg skal jo nok blive her hos dig, jeg rejser jo ikke — naar du beder mig blive.

FRUEN

(lidenskabelig, angst)

Kys mig! Kys mig, Hans! Tag mig tæt ind til dig, hører du: jeg maa aldrig huske, aldrig vaagne fra dig, aldrig noget Øjeblik vaagne fra dig!

HANS FELDE

(let utaalmodig)

Agnes, men Agnes dog! Hvad er det? Hvad er der sket?

Saa, saa, kæreste Barn, vær nu — — saasaa!

FRUEN

(synker ned i en Stol, stryger sig med Hænderne over Panden — hun ser haabløst, stift frem for sig. Hun græder ikke. Hendes Stemme er som en Gysen)

Aa, Hans!

HANS FELDE

(gaar frem og tilbage, skotter nu og da utaalmodigt hen til hende)

Naa, hvad er det saa?

FRUEN

(drejer langsomt Hovedet om imod ham og strækker bedende Hænderne frem)

HANS FELDE

Fortæl mig dog hellere, hvad der er paa Færde! (bruser op) Det er da vel ikke din Mand, der har vovet!

Jeg lader ikke saadan en som ham ustraffet fornærme dig!

FRUEN

(ryster gysende paa Hovedet)

Vi var derude, han og jeg, derude paa . . . . . Faldklippen!

HANS FELDE

Paa . . . . Faldklippen?

FRUEN

(nikker langsomt)

Jeg maatte jo se dig, og vinke til dig, naar du sejlede forbi!

HANS FELDE

Og saa? Fortæl, fortæl!

FRUEN

Saa saa' jeg hende staa herude paa din Balkon, der hvor vi stod i Nat! — hun viftede til mig.

HANS FELDE

Frøken Hanson? Og hun vovede at —

FRUEN

Aa du, saa kunde jeg jo ikke andet, jeg blev saa angst for, at hun — at hun vilde rejse med dig, blive hos dig, være hos dig, at du var vred paa mig —

saa skyndte jeg mig, jeg maatte herned!

HANS FELDE

(med et kvalt Skrig)

Herned? Ad den — den korte Vej fra Klippen?

Altsaa — altsaa, din Mand, han — han er vel bleven deroppe?

FRUEN

(stirrer frem for sig, vrider sine Hænder)

Nej, nej, nej! Jeg turde jo ikke gaa uden ham, for saa vidste jeg, at jeg fulgte med dig, at jeg ikke kunde gaa fra dig igen — og det vilde jeg ikke!

HANS FELDE

(søger ikke at tænke)

Agnes, hvad er dette her? Hvad er der da sket?

FRUEN

Saa mærkede jeg med eet, at Stolen tog Magten fra mig —

HANS FELDE

(bøjer sig fremover)

Og saa maatte du — —

FRUEN

(ser paa ham med et pludseligt Ryk, der næsten løfter hende halvt op af Stolen)

Maatte?! Maatte?!

(brister ud i lynsnar Forstaaelse)

Nej! Nej! Nej!

Jeg turde jo blot ikke holde fast længere, jeg turde ikke vove det yderste — jeg var jo saa angst for at miste dig!

HANS FELDE

(gysende)

Og saa — — saa — rullede — — Stolen?

FRUEN

Ja, ja — ud — over —

HANS FELDE

(slaar Hænderne for Ansigtet)

Aa nej, aa nej!

FRUEN

Jeg saa ham blive borte — forsvinde! — Helt — — helt —

HANS FELDE

(med en rystende Skælven)

— helt splintret!

(river Hænderne fra Ansigtet)

Jamen hvorfor havde du taget ham med derud, med op paa Klippen?

FRUEN

(forvildet)

Hvorfor? Hvorfor?

Det var jo, fordi jeg ikke turde gaa alene ud og se dig!

HANS FELDE

Jamen, Agnes, hvor kunde du dog tage ham med herned ad den stejle Vej — den, hvor han kørte dette Kvindemenneske ihjel! Du ved det jo!

FRUEN

(springer op)

Hvor hun kørte dem ihjel! Det var jo det, Dr. Bonnevie sagde mig!

(med et Skrig)

Nej, nej! Det er ikke sandt!

(vrider fortvivlet sine Hænder)

Jo det er, jo, det er sandt, nu ved jeg det: jeg vilde jo netop til dig, jeg vilde alene til dig — derfor var det, jeg tog ham med!

(synker sammen paa Gulvet, hulkende)

Tilgiv! — Tilgiv!

HANS FELDE

(med skælvende Stemme)

Tilgive! Kæreste Ven! Jaja! Du har jo kun handlet saadan af Kærlighed til mig!

Jeg har jo allerede tilgivet dig!

(han vil tage hendes Hænder)

FRUEN

(springer op, hendes Ansigt bliver med eet haardt og bestemt)

Hvad siger du? Du?! Tilgive?!
Tror du at — — Hvad har du at tilgive mig?
Nej, han, Mennesket, ham derude!

HANS FELDE

(træder forbavset et Skridt tilbage)

Men Agnes! Kom dog til dig selv! Du taler jo i Vildelse! Du ved ikke, hvad du selv siger!

FRUEN

(med halvlukkede Øjne; ler skærende, man ser hendes Tanker arbejde som i Eksplosion)

Du forstaar ikke engang, hvad der er sket!

HANS FELDE

(træder atter nærmere)

Men Agnes, hvad er det du siger! Jeg begriber dig ikke!

(vil tage hendes Haand)

FRUEN

(vrister Haanden fra ham, ser ham lige ind i hans Øjne — fra nu lægger der sig som en mørk Skygge over hendes Stemme, saa at dens Klang bliver rundere og dybere)

Men jeg begriber!
Jeg forstaar, at han havde Ret, det store Menneske, naar han sagde, at Kvinden skal have Døden over sig, førend hun slipper sine Sanser!
Aa! og han troede, at jeg — at jeg var bedre end de andre!

HANS FELDE

Saasaa — Agnes!

FRUEN
(stirrer frem)

Han tog mig op til sig, han elskede mig, han lærte mig alt det store han havde set, han bar mig med sig — han gav mig af alt det varme og stærke i sig selv! Han vidste, at jeg havde forraadt ham — og dog elskede han mig! troede paa mig!

HANS FELDE

Agnes!

FRUEN
(ligesom husker paa ham ved Lyden af hans Stemme)

Men du — du!

Min „Kærlighed" — talte du om før! At min Kærlighed til dig skulde tilgive, hvad jeg har gjort!

Min „Kærlighed"?! Tror du, at det er Kærlighed, det der kan gøre et Menneske til Morder?!
(træder pludselig helt hen til ham)

Du har sagt, engang, at din og min Kærlighed havde gjort mig til Menneske!

Men jeg siger dig, at nu ser jeg jo, at det var en Usandhed, at det var Pral —

I har gjort mig til Morder, har I!

Saadan som du er det selv!

Du, der sagde mig de Ord, der lærte mig at jeg havde Lov til at — — dræbe ham!

Ja, du og jeg — vi to har dræbt min Mand!

HANS FELDE
(tumler tilbage)

FRUEN

Vi to!

Du, der løj — og jeg selv, der lokkede mig til at tro dig!

HANS FELDE

Agnes! Jeg beder dig betænke hvad du siger!

Der kommer vel nok en Dag, hvor du maaske vil fortryde hvad du siger nu!

FRUEN

(har slet ikke hørt ham; hun stirrer stift ud, strækker en Arm frem — et blændende Smil bryder frem og lægger sig lysende over hendes Ansigt — hun raaber, som i jublende Sikkerhed)

Men han sagde jo — —

Dr. Bonnevie sagde jo, at der var een Ting at gøre:

Blot at have Mod til at vælge!

Jaja, jeg vælger! Jeg vælger!

(Kort Pavse)

HANS FELDE

(svagt, uforstaaende, men som halvt lammet i Ærefrygt)

Agnes —

FRUEN

(vender sig, med det samme lykkefulde Smil, pludselig om og løber ud gennem Portièrerne for Balkonen —

HANS FELDE staar et Øjeblik som forstenet, saa følger han efter — man hører ham give et Raab og straks efter kommer han ind i Stuen igen, vaklende, ligbleg, og kaster sig i en Stol ved et af Bordene.)

HANS FELDE

Aa Gud!

(saa bøjer han med et Ryk sit Ansigt ned mod Bordpladen og hulker højt; hans Arme hænger ned langs Bordet)

Tæppet

(langsomt ned)

GYLDENDALSKE BOGHANDEL * NORDISK FORLAG

A. H. KOHL:

KUNST

ET NØDRAAB

Pris 1 Kr.

DEN GYLDNE GIFT

FORTÆLLING

Pris 3 Kr. 50 Øre

Af Pressens Udtalelser om „Den gyldne Gift“:

. . . Det er lykkedes A. H. Kohl at rede denne komplicerede Handlings mangfoldige Traade anskueligt ud. Bogen bærer Vidne om kunstnerisk Alvor og Dygtighed. Hvad nogle Læsere vil betragte som et Fortrin, andre som en Fejl, er Bogens stærkt subjektive Sprog. Men selv disse sidste vil under Læsningen sikkert glemme de formelle Indvendinger ved Siden af den livlige, fængslende Handling og Følelsen af Forfatterens brændende Sandhedstrang.
(„Vort Land“)

. . . Men Forskellen paa de to Forfattere er, at dér, hvor Fru Blicher-Clausen tilsidst bøjer af og lader Lyrikens og Følelsens Bølger skylle de faste Liniers Følgeslutninger ud i Sandet, drager Kohl Konsekvenserne i al deres ubønhørlige Strænghed . . . den rummer en højspændt Idealisme, en voldsom Protest mod Slapheden og Sløjheden i Samfundets etiske Livsopfattelse og mod den Litteratur og den Kunst, som har sit Udspring herfra . . .
(F. B. i „Nationaltidende“)

. . . En Selviagttagelsesevne, som er forbløffende, og megen Iver for at lade Sproget følge Iagttagelsens skjulteste Veje, en sikker Haand til at forberede og knytte og endelig megen Sans for Omgivelserne og deres Indflydelse . . . *(P. L. i „Politiken“)*

. . . Det, der bærer Bogen, er dens Alvor, dens Trang til at sige Sandheden, hvor hudflettende den saa end virker. Den meddeler den tænksomme Læser en Lære, der vel kan synes bitter, men som virker stærkt, fordi den har selve Livets Sandhed til Baggrund. *(C. H. i „Kjøbenhavn“)*

. . . Ægtefællernes fordærvet-vellystige Skønhedsdyrkelse gengives med en Glans og en Glød, der minder om d'Annunzio og formodentlig ogsaa, delvis ialfald, skyldes en umiddelbar Paavirkning. Det samme gælder de haarfine Iagttagelser af et nydesygt Sanseliv, dets lynsnare Svingninger mellem Lyst og Ulyst, de næppe synlige Afskygningers uendeligt langsomme Bølgeskifte. Fagligt set er dette langt det bedste i Bogen, der er gjort med Lidenskab; her gnistrer og glimter det uafladeligt. En helt anden, men ikke ringere Værdi har de mange spredte Ytringer om sundt og sygt Forhold mellem Kunstneren og hans Kunst . . . *(Valdemar Rørdam i „Samfundet“)*

LANGKJÆRS BOGTRYKKERI, KØBENHAVN